

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošiljanju za avstro-ogrske dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, velja za celo leto 22 K, za pol leta 11 K; za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Kranjsko ljudsko šolstvo.

I.

Kranjsko ljudsko šolstvo šepa na vseh koncih in krajih. Na eno največjih ran smo pokazali že v sredo, ko smo govorili o pomanjkanju usposobljenih učiteljev na Kranjskem. Danes hočemo pa pokazati s številkami, v kakšnih razmerah stoji kranjsko ljudsko šolstvo z razmerami drugih kronovin v Avstriji. Da je pa naše šolstvo v tako slabih razmerah, temu pa gotovo ni krivo naše marljivo učiteljstvo in tudi šolskim oblastvom ne moremo predbacivati krivde, ampak glavno krivdo nosijo na sebi tisti krogi, ki se tako grozno tresejo za vsak vinar, katerega je treba dati za šolstvo in učiteljstvo. Vedno se povdarja, da je dežela revna, kadar bi bilo treba kaj storiti za šolstvo. Dobro! Recimo, da je naša dežela res tako zelo revna, kakor se povdarja dan na dan. Prav zato pa, ker je naše ljudstvo revno, moramo pa poskrbeti ljudstvu za večjo naobrazbo, da si potem potom večje omike in naobrazbe pomaga do boljšega blagostanja. Bogatin vseeno lahko živi, čeprav ni omikan, ne pa revež. Tega pa prerivajo iz kota v kot, če nič ne zna; zato mu je šola edini vir njegove sreče, in kdor našemu revnemu ljudstvu ne privoščijo šol ter dobrih in usposobljenih učiteljev, ta je velik nasprotnik našega ljudstva. S splošno volilno pravico se blagostanje našega revnega ljudstva ne bo prav nič povzdignilo, pač pa gotovo s splošno urejenim dobrim ljudskim šolstvom. V ta namen je pa v prvi vrsti treba, kakor smo že zadnjič povdarjali, prav globoko poseči v deželne blagajne in če so pa te prazne, jih bo pa treba v ta namen napolniti, naj se dobi denar kjerkoli in kakorkoli.

Zdaj si pa pogledajmo, kako skrbje poklicani krogi za šolstvo pri nas in kako negujejo enaki krogi šolstvo v drugih, še bolj revnih deželah, kakor je pa naša.

Po 4. sešitku L.V. zvezka knjige »Statistik der Unterrichtsanstalten in den im Reichsrate vertretenen Königreichen und Ländern« izdane l. 1901. od statistične komisije na Dunaju je štela Kranjska leta 1897/98. 321 javnih in 17 privatnih ljudskih šol, vsega torej 338 šol. Meščanskih šol je bila izmed teh samo ena. Izmed drugih kronovin je imela samo Goriška in Gradišanska samo eno šolo; na slabšem sta bili samo Istria in Bukovina, ki nista imeli nobene meščanske šole. Češka je pa imela 378 meščanskih šol, torej več kakor Kranjska šol v obče.

Po uravnavi je bilo kranjskih šol 1 razr. 53,4%, po celi državi pa 43,1%.
2 » 24,1%, » » » 25,6%.
3 » 8,4%, » » » 11,5%.
4 » 11,3%, » » » 7,2%.
5 » 2,2%, » » » 11,0%.
6 » 0,3%, » » » 1,5%.
7 » —, » » » 0,1%.
8 » 0,3%, » » » 0,0%.

Na Kranjskem je bilo torej za 10,3% enorazrednic in 4,1% štiri- in 0,3% osemrazrednic več kakor povprečno po državi, pa 1,5% dvorazrednic, 3,1% trirazrednic, 8,8% pet-, 1,2% šest- in 0,1% sedemrazrednic manj kakor povprečno v državi. Razven štiri- in osemrazrednic smo bili torej povsod na slabšem, kajti večji odstotek enorazrednic kaže le, da so naše šole v obče slabše organizovane kakor po državi.

Izmed kranjskih ljudskih šol jih je bilo 21,5% s celodnevnim poukom; po celi državi 68,8%; 69,2% s poldnevničnim poukom; po celi državi 23,2%; 9,3% z deloma celodnevničnim, deloma poldnevničnim poukom; po celi državi 8,0%.

Torej smo povsodi za 47,3% pri celodnevničnem pouku za 47,3%, pri poldnevničnem za 46%, pri deloma celodnevničnem, deloma poldnevničnem pouku pa za 13%.

Na 1 km² spada po celi državi 6,6 ljudskih šol, na Kranjskem samo 3,4, na 10.000 prebivalcev je v državi

povprečno 7,7 ljudskih šol, na Kranjskem samo 6,6.

Učitelj je bilo 73,5%, učiteljice pa 26,5%.

Učitelj brez spričevala je po- učevalo 4,7%, učiteljice pa 3,2%. Slabšeje razmerje je bilo le na Primorskem, Tirolskem in Vorarlberskem, v Galiciji in Bukovini.

Na eno šolo so spadale po državi 4 učne moči, na Kranjskem samo 3,3, slabšeje je bilo samo na Koroškem, Tirolskem, Vorarlberskem in v Dalmaciji. Na eno učiteljsko moč (brez veroučiteljev, učiteljice za žensko ročno dela itd.) je spadalo po državi 674 učencev, na Kranjskem pa 113,3, včevši pa veroučitelje in druge, je pa spadalo na eno moč po državi 449 učencev, na Kranjskem pa 68,5.

Izmed normalno razvitih otrok jih je bilo na Kranjskem popolnoma brez pouka 8,88%, več samo na Primorskem, v Galiciji in v Bukovini.

Na eno javno ljudsko šolo je spadalo na Kranjskem 223,8 učencev, povprečno po celi državi pa samo 179,2, torej pri nas za 44,6 učencev več, na eno ljudsko šolo vobče (javno ali privatno) pa 222,4 učencev, po celi državi pa povprečno 176,5 učencev, torej na Kranjskem več za 45,9.

Nasproti 8,8% šoloobveznih otrok, ki na Kranjskem niso hodili v nobeno šolo, izkazano je samo 3,44% priznanih kazni, pa še te se nanašajo na otroke, ki so nemarno hodili v šolo, ne na one, ki vobče niso hodili. Koliko se je pa izvršilo teh kazni, pa ni povedano.

Ako se vrnemo k šolam s celodnevničnim in poldnevničnim poukom, kaže se nam žalostno dejstvo, kaže Kranjska z 21,5% celodnevničnih šol, izvenzemski Galicijo z 10,4% najmanj takih učilnic. Isto velja za šole s poldnevničnim poukom, katerih je bilo leta 1897/98. na Kranjskem 69,2%, v Galiciji pa 74%. V Trstu z okolico in v Vorarlbergu takih šol vobče ni bilo, po drugih kronovinah pa prav malo.

Po Avstriji je bilo leta 1897/98 vsega 18.747 javnih in 988 privatnih šol, vsega torej 19.735.

Učni jezik je bil na vseh teh šolah (javnih in privatnih):

nemški	pri 41,6%
češki	» 25,6%
poljski	» 11,1%
rusinski	» 9,8%
slovenski	» 3,5%
italijanski	» 4,1%
srbo-hrvatski	» 2,1%
rumunski	» 0,6%
magjarski	» 0,0%
samo na 3 javnih in 1 privatni šoli; mešan	pri 1,6%

Na 1000 prebivalcev so pa našli za šolo godnih otrok:

1. v Vorarlbergu	1919
2. na Goriškem in Gradiščan.	1729
3. na Češkem	1721
4. na Moravskem	1684
5. na Kranjskem	1644
6. na Tirolskem	1567
7. v Šleziji	1565
8. na Karoškem	1533
9. v Istriji	1524
10. v Trstu z okolico	1514
11. v Galiciji	1475
12. na Gorenjem Avstrijskem	1441
13. na Štajerskem	1421
14. na Salsburškem	1419
15. na Nižje Avstrijskem	1365
16. v Bukovini	1337
17. v Dalmaciji	778
po celi državi pa povprečno	1529

Take šolske razmere so bile v Avstriji, oziroma na Kranjskem leta 1897/98. Od tega časa se je šolstvo skoraj po vseh kronovinah kolikor-toliko povzdignilo, v nekaterih prav izdatno; le na Kranjskem je ostalo z malimi izjemami skoraj vse pri starem; zato lahko trdimo, da je danes kranjsko ljudsko šolstvo z ozirom na to, da so druge kronovine v šolstvu napredovale, naša pa ne, še na slabšem, kakor je bilo pa leta 1897/98.

Ricmanje.

Interpelacija poslanca Plantana in tovaršev na gosp. ministrskega predsednika dr. pl. Körberja kot voditelja ministrstva notranjih zadev in na gosp. naučnega ministra glede postopanja c. kr. okrajnega glavarstva v Kopru in c. kr. namestništva v Trstu v zadevi prestopa okraja Ricmanje pri Trstu iz rimsko-katoliške cerkve v grško-katoliško cerkev.

(Konec.)

Dne 7. decembra 1900 je prišel c. kr. okrajni glavar. Schaffenhauer iz Kopra v Ricmanje ter podal pred zbranimi prebivalci ustno izjavo glede izstopa iz rimsko-katoliške cerkve. Ker se je zahtevala od njega pismena informacija, je rekel, da mu je to c. kr. namestništvo strogo prepovedalo.

Med drugim je takrat izjavil okrajni glavar:

a) C. kr. vlada ne more vsled državnega osnovnega zakona iz leta 1867. prebivalcem v Ricmanjih in Logu zabraniti prestop v grško-katoliško cerkev, smatra pa Ricmanjce dotlej za brezverce (!) dokler se niso na podlagi državnih osnovnih zakonov z dne 21. decembra 1867. osebno predstavili svojemu novemu duhovniku grško-katoliškega veroizpovedanja;

b) prebivalci Ricmanjev in Loga izgube vse pravice do cerkve sv. Jožefa v Ricmanjih in do one sv. Uršule v Logu, kakor tudi do cerkvenega in nadarbinskega premoženja, posebno do župnišča;

c) vsled tega si bodo morali Ricmanjci in Ložani zidati drugo cerkev, novo župnišče in tudi grško-katoliškega župnika si bodo morali popolnoma sami plačevati, ker je verski zaklad pasiven ter ne more ničesar prispevati.

Vse to se je naznanilo škofij-skemu ordinarijatu v Trstu in isti je z noto z dne 8. oktobra 1900. št. 2638 naznanil, da je že dne 3. oktobra 1900 zahteval pri c. kr. vladi, naj hitro izvrši izločitev in

LISTEK.

Praška pisma.

Predpust! Plesov, veselje, maske-rad, večerov, venčkov in besed na vseh koncih mesta v najbogatejši obilici. Droške in fijakarji imajo zlate čase, mladi salonski levi pa so v največjem naporu svojega celotnega komodnega življenja. Sokolski, Šibřinsky odrajaajo se zdaj v rdečem peklu, zdaj v pestrih nebesih. Vsi klubi, vsa društva, akademiki in hišni posestniki, natakariji, trgovci, sploh vsi sloji in vse branše, vsak ima svoj predpustni ples.

Damski odbor „Matice školske“ je priredil, kakor vsako leto tudi letos maske-rado, ki se odlikuje nad vse predpustne priredbe z impozantnim številom obiskovalcev in pristrčno veselostjo vseh, ki plešejo in se zabavajo ta večer v tako plemeniti namen. Deset tisoč kron čistega dobička, to je pač rezultat vreden vse hvale in vsega občudovanja in priča o delavnosti, katero so razvile vse dame odbora, da si pridobe kolikor največ obiskovalcev. Obisk te maske-rade je vselej tako bogat, da so vse prostorijske prenapolnjene. Plesati četvorko je skoro iluzorno v ti veliki gnječi, a v

restavraciji dobiti sedež priča o neobičajni sreči in spretnosti. Ali morda ravno zato je zabava tem nepriljubljena in živahnjša.

Kogar ne dolgočasi postati včasih par minut pred velikimi plakatnimi deskami na vogalih, ulice najde čudna oglašila raznih eksotičnih, ekstravagantnih zabav vseh mogočih ali prav za prav nemogočih društev. „Bal flamendrů“ čitate; v naši ljubljanski bi si to reklo „ples krokarjev“; neko društvo „Paraple“ pozivlja na reduto starih paraplejev, plešasti samci vabijo stare device na prijateljski večer v prijetno osveženje lepih spominov, atleti svare moderne ženske vzključnike pred svojim plesnim venčkom, da bi jim nehote in nevede ne polomili kosti pri poskočni polki, društvo melanholikov se poskuša še enkrat s pomočjo predpustnega veselja izkupati iz perečega pesimizma. In tako v tem tonu naprej z resničnim ali prisiljenim humorjem.

Tudi dame so imele svoj poseben ples, h kateremu ni imel noben zastopnik moškega spola pristop. Ali zato vendar ni manjkalo lepih mladih fantičev, pristarelih kavalirjev in čestitljivih dedkov iz odleglih slovaških vasi. Dame znajo vse in če je treba zlezejo vam v masko starega moža, kar je gotovo

najjasnejši dokaz, kako pretirane in lažnjive so govorice o ženskem napuhu in ženski gizdavosti.

Največji predpustni dogodek pa je bil gotovo kostimni ples umetniškega društva „Manes“. Umetniki imajo sploh povsod največ talenta in okusa za vse in duhovite predpustne šale. Monakovski predpust je povsod slavno znan in hvaljen samo zato, ker mu tamonja mnogoštevilna umetniška kolonija da svoj poseben pečat. Plesi umetnikov so povsod najbolj priljubljeni in vse jih pričakuje z napetostjo. V Pragi še niso imeli umetniškega predpustnega plesa. Zato je bila letos radovednost tem večja. Zavriščalo je, ko so se pokazali povsod okusni zeleni plakati, ki so vabili osobito mladino na „zeleno mladost“, šale so se zbijale in prerokoval se je smešen polom. Ali ples se je obnesel tako častno, kakor dozdaj še nobena predpustna prireditev v Pragi. Tudi prijatelji „Manesa“ so se bali, da bo ena barva preveč jednolika in zato dolgočasna in tudi oni so bili osupnjeni, ko so vstopili v dvorano popolnoma predrugačeno z zeleno belimi dekoracijami, kjer se je sprehajala množica zeleno obklebanih krasotic in kavalirjev. Vsaka druga barva je bila izključena, kakor tudi črn frak pri go-

spodih. Utis je bil miren, skoro bi človek rekel plemenit in ravno ta jednoličnost barve je pripomogla vsem konturam, celi v resnici apartni in umetniški kompoziciji k čistemu in popolnemu učinku. Tu ni bilo nič tistih šablonskih zagrinjal, katere ne presežajo okus in fantazijo zadnjega dekoraterskega učenca, umetniki so pustili liniji, da deluje ravno s svojo priprosto slikovitostjo, vstvarili so z najprimitivnejšimi sredstvi skladno in krasno celoto. Tudi par humorističnih kipov ni manjkalo, v ateleju je bilo razvešenih nekaj dovtipnih škic, pomorska krajina kjer je sijalo smeječe se sonce v dolgih žarkih iz žoltnih travk se tja preko slike; beli visoki remeljni so branili vstop v zelen vrt ali hitro je človek videl, da so samo beli trakovi na katerih vise žgoleči predpustni zvončki; zelena podzemna votlina je vabila one parčke, ki so si imeli med štirimi očmi kaj reči, pri studencu pa je vodni mož požrtvovalno kratkočasil občinstvo. Mnogi kostimi dam so bili napravljeni po načrtih slikarjev samih, sploh je bila za ta večer deviza: zelena barva, kraj moderen in umetniški. Slikovitost in lepota novih reformnih oblek se je pokazala ta večer v vsem čaru in gotovo je, da ti motivi na spomlad zopet ožive.

Ženska hoja ima v teh dolgih, lahkih oblekah, ki v dolgih linijah padajo doli od ram, nekaj plavajočega, vsaka kretanja dobi neko sladko, graciozno eleganco. Razume se, da nekatere dolgočasne reformne vreče ne morejo biti krasne in ne morejo buditi posnemanja, ali kostimi, ki so bili na „Manesovem“ plesu bi osobito v letu iz lehkega batista, krasili vsako lepo žensko postavbo in jo obdajali z novim poetičnim čarom. Seveda, kdor misli, da je moderna umetniško reformna obleka iznajdena morda zato, da pokrije napake debelih in kratkih statur, ta je v zmoti. Kar ni lepo, ni lepo niti v modercu, niti brez njega.

Tudi literarna darila letošnjih praških plesov so zelo okusna in osobito slike in ilustracije teh plesnih almanahov so umetniške in so gotovo najlepši spomin na nekaj veselih predpustnih ur.

Tudi na nas Slovence in na naš krasni Bled so se spomnili Čehi v letošnjem predpustu. Naš Bled pozna skoro vsak imovitejši Čeh in v soboto se bomo na „šibřinkih“ praškega Sokola veselili po domače na našem Bledu. Živio!

X.

ustanovitve nove župnije v Ričmanjih in naj ugodni upravičenim prošnjam prebivalstva ter mu olajša nezno bremena, ki jih je moralo dosedaj nositi.

Pa tudi sedaj se še c. kr. namestništvu ni zdelo vredno, ugoditi prošnji škofijskega ordinarijata, nasprotno, vse se je poskušilo, da bi se zavlekla principijelna razsodba ministrstva za bogočastje in cerkveno dovoljena izločitev občine Ričmanje iz župnije Dolina.

Dne 12. januarja 1901 je bila občinska seja v Dolini, pri kateri je omenjeni okrajni glavar posredoval ter hotel na vsak način kraj Boršt dodeliti novi župniji Ričmanje, da si sta Boršt in Ričmanje proti temu protestirala.

To je bilo že novo sredstvo, za-
devo še bolj zapretili in zavleči.

Vlada ni nikoli resno mislila na ustanovitve nove župnije v Ričmanjih, sicer bi ne bila uradno ustavila kaplanu in župniku v Dolini tudi bire in denarnih plač, ki sta jih poprej tudi od Ričmanjcev dobivala.

Grško-katoliški škof Drohobeczky je nastavljal v Ričmanjih duhovnika v osebi dr. Lovra Požarja in je ta fungiral do novejšega časa.

Sedaj pa se je zdelo potrebno škofu tržaškemu in tudi omenjenemu okrajnemu glavarju, ki hoče biti bolj papeški, kakor papež sami, streljati na Ričmanjce in Ložane z najnevarnejšimi strelivi brez ozira na pravico in zakon, ne premislivša, da bi končno tudi temu nenavadno potrpežljivemu ljudstvu moglo potrpeljenje miniti in da bi moglo poseči k pravični samoobrambi ter braniti svojo posest in svoje cerkve in kaplanije ter postaviti zoper nasilje tudi svoje nasilje.

Dovoljujemo si v ta namen navesti sledeča nezaslišana dejstva, ki so jih prinesli tudi vsi dnevniki, ne da bi se bila dementirala:

Ne da bi se po predpisanih in-
stančničnih potih rešilo vprašanje o lastninski pravici glede cerkve in kaplanije v Ričmanjih, se je Ričmanjcem siloma vzela od njih samih zgrajena in zdrževana cerkev in kaplanija, dušni pastir grško-katoliškega veroizpovedanja se je na sirov način deložiral, in cerkev se je zaprla in zapečatila in ubogo ljudstvo se je privedlo na kraj obupanja.

Dne 3. februarja 1903 ob 10. uri dopoldne je prišel v Ričmanje oddelek orožnikov 25 mož, ki so vsa pota zasedli. Prvi obisk 10 orožnikov se je napravil pri občinskem predstojniku, ki ga pa niso našli doma. Vsled tega so ga šli orožniki iskati, kar je bilo podobno pravcatemu lovu na divjačino.

Ko je prišel domov, se mu je izročil dekret okrajnega glavarstva kopskega z dne 1. februarja 1903, št. 34/pr. vsled naredbe c. kr. na-

mestništva v Trstu z dne 30. janu-
varja 1903. šte. 259/pr. sledeče
vsebine:

»Na ukaz c. kr. namestništva
zahtevam, da mi izročite ključke ka-
planije v Ričmanjih, ki ste jih do-
bili od kaplana dr. Požarja. V ta
namen sem naročil c. kr. orožni-
škemu odposlancu, da te ključke od
Vas prevzame. S tem Vam naročam,
da istemu takoj izročite ključke.

C. kr. okrajno glavarstvo v
Kopru dne 1. februarja 1903 Schaf-
fenhauser m. p.

Občinski predstojnik se je udal
le sili, a med protestom izročil ključke
ter povdarjal in reklamiral občinsko
lastninsko pravico do kaplanije.

To je bilo že drugič, da je ime-
novani okrajni glavar počastil pre-
bivalce z orožniki.

Že dne 18. januarja t. l. v naj-
ranjši dobi je prišlo v Ričmanje do
70 orožnikov, ki so obstopili vas in
kmalu je prišel tudi vsemogočni
okrajni glavar Schaffenhauer v
spremstvu okrajnega komisarja Gas-
serja in sodnega sluga ter ključarja,
ki je prinesel seboj veliko množino
ključavnic in vetrihov.

Visoka komisija se je podala z
enim delom orožnikov v župnišče,
od koder je šla kmalu iskati cer-
kvene ključke.

In od občinskega predstojnika
so se zahtevali ključki, ki je vendar
odrekel z vso pravico ključke.

Vsled tega je ključar odprl s
ponarejenim ključem cerkev; potem
so se na vseh petih cerkvenih vr-
atih in na obeh stolpih pritrdile žab-
nice in cerkvena vrata so se uradno
zapečatila.

Ključke je vzel okrajni glavar
seboj ter je pustil za stražo cer-
kve v Ričmanjih in Logu nekaj oro-
žnikov. V Trstu pa se je med tem
konsigniralo vojaštvo, kajti z goto-
vostjo se je računilo na to, da se
bodo prebivalci v Ričmanjih in Logu
s silo uprli tej čudni komisiji.

Le posebnemu taktu in razsod-
nosti Ričmanjcev se je zahvaliti, da
ta dan ni tekla kri, kajti le preveč
umevno bi bilo, če bi bili prebivalci
svojo cerkev branili ter bili skušali
preprečiti obešanje žahnic in peča-
tenje, in odgovornost bi bili nosili
pregoreči vladni organi.

Vse to se je zgodilo le vsled
zahteve tržaškega ordinarijata, in
vsled odredbe tržaškega namestni-
štva z dne 16. januarja 1903, šte. 160/pr., da se izvršilnim potom pri-
sili oddaja cerkve po dosedanjem
kaplanu oziroma po občinskem pre-
stojništvu.

Ravno tako se je kaplanija v
Ričmanjih zaprla in zapečatila.

Toda še ni dovolj grozne igre,
dne 20. januarja t. l. je prišlo zopet
60 orožnikov, ki so brez vsakega
povoda obstopili vas Ričmanje, da
bi pač nihče ne ušel.

Ob 8 uri zjutraj je prišel vladni

komisar v spremstvu nekega tujega
duhovna, enega ključarja in mnogih
orožnikov ter odklenil cerkev s klju-
čem, ki ga je dva dni poprej odzvel
občinskemu predstojniku, na kar je
šla ta mešana komisija v cerkev,
kjer se je mudila dalje časa, dočim
je zunaj orožništvo stražilo cerkev
ter zabranilo vsakomur vstop v
cerkev.

Cerkve se je potem zopet za-
klenila ter so se žahnice znova pri-
trdile, na kar je komisija odšla, do-
čim je komisar nesel ključke škofu v
Trst. Istega dne je poslal potem
škof ključke levega cerkvenega stolpa
obema cerkvenima ključarjema, ki
pa sta prevzetej odrekli ter zahte-
vala vrnitev vseh odvzetih ključev.

Dne 5. februarja t. l. so že zo-
pet prišli orožniki ter zasedli vas,
kakor da bi bili med sovražnikom.

Pokazalo se je zopet kakih 60 baje-
netov, in sicer kakor navadno pod
vrhovnim poveljstvom slovitega okraj-
nega glavarja kopskega.

To pot so prišli z njim tudi en
vladni komisar in trije rimsko-kato-
liški duhovniki, in sicer kaplan iz
Boršta, Cvejn, od škofa za Ričmanje
noviimenovani kaplan Krančič, in
dolinski dekan Zupan. Razun tega
je bil v zanimivem sprevodu še ko-
pski ključar kot stalni ud visoke
komisije, mežnar in občinski sluga
iz Doline.

Spremljalo je to komisijo kakih
12 orožnikov z nataknenimi bodali.

Najprej so odprli kaplanijo ter
jo po vseh kotih preiskali, nato so
jo zaklenili ter izročili ključ dolin-
skemu mežnarju in komisija je odšla
ponosnih korakov v zavesti, da je
storila junaški čin.

Skoraj neverjetno je, da niso
taki nastopi politične oblasti dovedli
do krvavih spopadov z miroljubnim
prebivalstvom iz Ričmanj in Loga
in ravno tako neverjetno je, da se
v pravni državi z mirnimi državljani
postopa tako nezaslišano in skrajno
izzivajoče.

Kakor se kaže, nima politična
oblast v Kopru in Trstu nikakega
pojma o državnopravno zajamčenih
pravicah državljanov, o lastninski
pravici in posesti, kakor tudi o cer-
kveni jurisdikciji, kajti sicer bi se
ne bila mogla postaviti v službo
tržaškega ordinarijata, kateremu
manjka vsakršna jurisdikcija glede
Ričmanj in Loga, ko so vendar vsi
prebivalci teh vasi prestopili v vseh
pravnih oblikah h grško-katoliškemu
obredu ter bili po škofu Drohobecz-
kem pravoveljavno sprejeti v grško-
katoliško cerkev.

Postopanje političnih oblasti je
jasen dokaz za namene vladnih or-
ganov, trpinčene prebivalce iz Ric-
manj in Loga s pritiskom na vse
načine in celo z možjo bajonetov iz
grško-katoliškega obreda nazaj ugnati
v rimsko-katoliški obred pod uzur-
pacično oblast dolinskih župnikov,

ne glede na nevarnost, da bi mogla
priteči celo nedolžna kri pri teh na-
silnih poskusih.

Proti temu naravnost škanda-
loznemu in izzivajočemu nastopu
omenjenih oblasti napram taktičnemu
in mirnemu prebivalstvu iz Ričmanj
in Loga, ki se je vedno postavnim
potom prizadevalo in prosnjačilo, da
se uredi pekoče cerkveno vprašanje,
se mora najodločneje protestirati, in
podpisani so primorani, opozoriti že
sedaj vlado na mogoče resne in
skrajno obžalovne posledice, ki mo-
rajo nastopiti, ako se bo na ta na-
čin še dalje z nogami teptala dobra
pravica prebivalstva.

Ričmanjci in Ložani so trezni
in miroljubni državljani in pravico
imajo, da se postopa z njimi kot ta-
kimi, ne pa kakor z uporniki in zlo-
činci.

H koncu naj omenim, da je mi-
slilo okrajno glavarstvo koprsko svoj
čin venčati s tem, da je z rešitvijo
z dne 9. januarja 1902, šte. 1430
opozorilo neko ženo v Ričmanjih, da
glavarstvo ne more vzeti odobruje
na znanje njene izjave iz —, oziroma
prestopa, ker da ni verjetno, da bi
bila iz lastnega prepričanja si iz-
brala novi obred, temu je opravi-
čeno mnenje, da se je ta prestop iz-
vršil valed hujskajoče agitacije.

S tem si je prisvojilo okrajno
glavarstvo celo pravico, izkušati ver-
sko prepričanje dotične osebe, kar
pomeni naravnost zaupnico določbam
državnega osnovnega zakona in se
pač še ni moglo nikjer zgoditi.

Uvažuje vse zgoraj opisana dej-
stva, z ozirom na neznosni položaj
prebivalcev v Ričmanjih in Logu,
so podpisani primorani, postaviti sle-
deča vprašanja:

1. Ali hoče vlada zakonito bran-
iti v državnih temeljnih zakonih
zajamčene pravice prebivalcev Ric-
manj in Loga glede svobodne izbire
svoje vere?

2. Ali je vladi znano nasilno in
protizakonito postopanje njenih or-
ganov v zadevi izstopa Ričmanjcev
in Ložanov iz rimsko-katoliške cer-
kve in pri prestopu h grško-kato-
liškemu obredu, in če ji je znano,
ali je voljna, priskrbeti zadoščenje
užaljenemu pravu in zakonu?

3. Ali hoče vlada zopet posta-
viti nekdanje lastništvo glede cer-
kve in kaplanije v Ričmanjih in
Logu ter zavrniti škofijski ordinari-
jat v Trstu z njegovimi navideznimi
pravicami na redni pravni pot?

4. Ali hoče vlada že leta 1900.
storjeni čin, — oziroma prestop Ric-
manjcev definitivno priznati ter takoj
vse potrebno ukreniti glede ustano-
vitve grško-katoliške župnije v Ric-
manjih in glede ureditve premoženj-
skih razmer iste župnije?

Na Dunaju, dne 17. febru-
varja 1903.

(Sledi 19 podpisov slovanskih
naprednih poslancev.)

Brambna predloga rešena.

Globoko sta si oddahnili včeraj
zjutraj ministriški predsednik in bram-
bovski minister, ko sta iz glasovanja
zvedela, da sta rešeni vlada in vojna
uprava. Kako je težila negotovost
glede brambne predloge Körberjev
kabinet, videlo se je tudi iz tega, da
je dr. Körber skoraj z vsemi člani
ministrstva vztrajal še po polnoči v
zbornici ter pri glasovanju nervozno
delal črte in seševal oddane glasove.
Pomiril se je šele, ko je videl, da ima
predloga postavno dvotretjinsko ve-
ščino.

Ne le v Avstriji, v vseh parla-
mentih je brambna predloga najne-
prijetnejša točka, pravo kisllo jabolko
za vladno stranko ali parlamentarno
veščino. A Avstrija mora biti tembolj
ponosna in samozavestna, ker je
spravila to predlogo brez oficijalne
svoje stranke, brez parlamentarne
veščine srečno pod streho. Seveda bi
bilo vladi prihranjenih dokaj britkih
in skrbipolnih ur, če bi imela po-
slušno svojo stranko, kakor so jih
imela prejšnja ministrstva. Veljalo je
mnogo sladkih besed, posredovanj,
obljub in koncesij, predno se je do-
bilo zadostno število glasov. No, Kör-
ber je sovražnik oficijalne vladne
stranke ter se rajši odkupi iz hipne
zagate.

Značilno pa ostane za sedanje
razmerje med vlado in Slovani, da
razun Poljakov ni dobila vlada
ostalih Slovanov za brambno pred-
logo. Pogoji, ki so jih stavili Slovani
glede vojnih zahtev, so bili pač spre-
jemljivi in izvedljivi. No, pri vojni
upravi niso našli milosti. Najvaž-
nejša vseh zahtev, ki so jo stavile
skoraj vse stranke, vsaj prvotno, je
bila upeljava dveletne vojne službe.
Tembolj čudno, da se je tudi toza-
devna predloga pri glasovanju odklo-
nila z dvotretjinsko večino.

Ne glede na zakulisne dogovore
in koncesije je prišla vojna uprava ce-
neje do brambne predloge, kakor
si je to sama mislila. Ako abstrahi-
ramo nekaj onih bornih obljub, ki
smo jih slišali iz ust grofa Welsers-
heimba, ostanejo davkoplačevalci na-
pram armadi glede pravic in olajšav
v istih razmerah, kakor so bili do-
sedaj, vojna uprava pa je dobila vse,
kar potrebuje. Obljubljena oprostitev
orožne vaje v 12. službenem letu
ostane brambovskemu ministru tudi
vrzel, skozi katero se bo dalo še
vedno smukniti na staro ležišče.
Kakor znano, služi rezervist 11. in
12. leto pri deželni brambi, v kate-
rem času mora napraviti eno. t. j.
zadnjo orožno vajo. Pokliče se ga
pa lahko 11. ali 12. leto. Grof Wel-
sersheimb je obljubil, da se po mo-
gočnosti ne bo klical rezervistov
v 12. letu k orožni vaji, s tem pa

Dalje v prilogi.

Franičin muf.

Iz cikla: Henry Murger: Scènes de la
vie de bohème.

I.

Med pravimi člani resničnih ci-
ganov sem svojedobno poznal ne-
kega gotovega Jacques D...a. Bil je
kipar in obetal, da postane kdaj do-
ber umetnik. Toda pomanjkanje in
revščina mu nista pustila časa, da
spolni svojo obljubo. Umrl je v
marcu leta 1844. za onemoglostjo in
sicer v bolnici Saint Louis, dvorana
Sainte Victoire, postelja šte. 14.

Seznanil sem se z Jacquesom v
bolnici, v kateri sem sam ležal radi
dolgotrajne bolezni. Jacques je imel,
kakor rečeno, sposobnost za izvrst-
nega umetnika; domišljeval si pa
radi tega ni prav nič. Tekom celih
dveh mesecev, ko sem z njim obče-
val, in v katerem času je vedel, da
je smrti blizu, ga nisem slišal izreči
niti ene tožbe, niti onega tarnanja,
ki je rod nerazumljenih umetnikov
tako osmešilo. Umrl je brez tragične
poze z groznim izrazom s smrtjo se
borečega na obrazu. Njegova smrt
me celo spominja enega najostud-
nejših prizorov, kar sem jih doživel
v karavansaraju bolečin. Oče, kate-

rega so obvestili o smrti svojega
sina, je prišel v bolnico, da rekla-
muje truplo in ni malo vpil radi
svote 36 frankov, katero je zahtevalo
bolniško vodstvo. Tudi glede cerkvi
pripadajočih plačil je barantal in tržil
dolgo časa in s toliko trdovratnostjo,
da so mu končno popustili 6 frankov.
V trenutku pa, ko so hoteli truplo
položiti v rakev, je odzvel bolniški
sluga bolnici pripadajočo rjuho ter
prosil ravno navzočega prijatelja
ravnikega denarja za mrtvaški prt.
Ubogi človek, ki ni imel beliča v
žepu, je takoj poiskal Jacquesovega
očeta; ta pa se je brezmejno razto-
gotil ter vpil, naj se ga že vendar
enkrat pusti pri miru s takimi stvarmi.
Tu pa je pogledala pobožna
usmiljenka, ki je bila navzoča pri
vsi ti strašni debati, truplo in izrekla
ganljivo naivne besede:

»O moj Bog! Tako se vendar ne
more pokopati ubozelega človeka!
Tako mrzlo je. Dajte mu vsaj srajco,
da ne stopi pred ljubega Boga po-
polnoma nag.«

Na vse zadnje je dal oče prija-
telju 5 frankov za srajco, pri tem
mu naročil, naj gre h kakemu stari-
narju v Rue Grande-aux-Belles, ki
kupiše s ponošenim perilom.

»To je ceneje,« je rekel.

Pozneje so mi pojasnili vzrok
te nečloveške trdosrčnosti: bil je
razljučen radi tega, ker se je Jacques
posvetil umetnosti, in njegova jeza
se ni ublažila niti pri pogledu na rakev.

Toda čas je, da se obrnem k
Franci in njenemu mufu. Čujte torej:
Franica je bila prva in edina Jac-
quesova ljubica, kajti ni bil še star,
ko je umrl, imel je šele 23 let, ko
ga je hotel njegov oče nagega izro-
čiti materi zemlji. Jacques mi je
zgodovino te ljubezni sam pripove-
doval, ko je bil št. 14 in jaz št. 16 v
dvorani Sainte Victoire — v žalost-
nem do smrti odurnem prostoru.

Toda stoj! Predno začnem pri-
povedovati povest, ki bi bila zelo
lepa, ako bi jo mogel tako povedati,
kakor mi jo je pravil prijatelj Jac-
ques — predno torej povem zgodbo
te ljubezni, dovolite mi, da prižgem
pipo, ono staro lončeno pipo, katero
mi je podaril Jacques onega dne, ko
mu je zdravnik prepovedal pušiti.
Ponoči pa, ko je strežaj spal, si je
od mene izposodil svojo pipo ter po-
prosil malo tobaka — ah človek se
grozno dolgočasi ponoči v onih dol-
gih, velikih dvorinah, ako ne more
spati in trpi bolečine.

»Le enkrat, dvakrat naj poteg-
nem,« je dejal, in jaz sem pustil, da
se je zgodilo in tudi sestra Genovefa
se je naredila, kakor da bi ne čutila
tobakovega dima, ko je prišla na
okoli. O ti dobra sestra Genovefa!
Kako dobrotna si bila in tudi kako
lepa, kadar si prišla ter nam podala
blagoslovljene vode! Od daleč smo
te videli prihajati, ko si lahno in
tiho korakala pod temnim obokom s
svojim dolgim belim pajčolanom,
katerega lepo gubanje je moj prija-
telj Jacques tolikanj občudoval! Da,
dobra sestra, bila si Beatrice tega
pekla! Tako milo so se glasile tvoje
tolazilne besede, da smo se vedno
pritoževali, le da bi bili potolaženi.
In če bi moj prijatelj Jacques ne
umrl, naredil bi ti nekega dne, ko
bi bilo dovolj snega, mal kip device,
da jo postavi v tvojo celico, ti dobra
sestra Genovefa!

Prvi bralec: No, in muf?

Ne vidim niti sledu o njem.

Drugi bralec: In gospica
Franica? Kje pa je?

Prvi bralec: Povest ni prav
nič vesela.

Drugi bralec: Počakajmo
konca.

Prosim Vas odpuščanja, gospoda

moja, pipa mojega prijatelja Jacquesa
me je zapeljala do tega ovinka. V
ostalem pa Vam moram povedati, da
se nikakor nisem zavezal pripovedo-
vati le vesele pripovedi. Ne sije
vedno solnce v deželi ciganov.

Jacques in Franica sta se spo-
znala v neki hiši v Rue de la Tour
d' Auvergne, v katero sta se oba-
dva ob istem času, začetkom aprila,
preselila.

Šele čez osem dni se je razvilo
med obema ono sosedno razmerje,
ki je skoraj neizogibno, ako se sta-
nuje v istem nadstropju, poznala pa
sta se že, še predno sta spregovorila
le eno besedico med seboj. Franica
je vedela, da je Jacques ubog umet-
nik, in Jacques je izvedel, da je nje-
gova sosedna mala šivilja, ki se je lo-
čila od svoje družine, da se izogne
slabemu ravnanju od strani svoje
mačehe. Delala je čudeže varčnosti
da bi se »pretolkala« kakor se obi-
čajno pravi v navadnem življenju, in
ker ni nikdar spoznala zabav, jih
tudi ni pogrešala in si jih ni želela.
— Približanje obeh dveh se je zgodilo
na sledeči način. Nekega večera še
v aprilu je prišel Jacques domov s
praznim želodcem do smrti utrujen
in do smrti žalosten. Obteževala ga

ni izključeno, da bi se ne poklical — 11. leto.

Čudno pa je vsekakor, da je brambovski minister odobril predlog posl. dr. Chiarija, kateri predlog se je pri glasovanju tudi sprejel kot dodatek k § 1. brambne predloge, vsled katerega predloga se smejo potrjeni vojaški novinci le tedaj uvrstiti v Avstriji pod orožje, ako bo tudi ogrsko zakonodajstvo dovolilo isto glede svojega kontingenta.

Vse drugo, le hrvatsko ne.

Pred davnim časom se je nasejala v Sušnjevicu Istri peščica Rumunov kot oglarjev. Pri ljudskem štetju leta 1900 so jih sicer našli Italijani 1311, toda Rumuni so se v teku časa pohrvatili, njih otroci obiskujejo hrvatske šole in nihče izmed mlajših niti ne zna več rumunski, le neka teri starci lomijo prav slabo še jezik svojih pradedov. Ti prebivalci so zaprosili za ustanovitev šole, sveda hrvatske. Toda istrski deželni zbor je sklenil ustanoviti le rumunsko šolo. Prišli so v Sušnjevicu deželni komisariji, da naberejo pismene izjave prebivalcev. A glej! Vsi Sušnjevičani so se izrekli odločno za hrvatsko šolo, le eden edini stari Rumun si je zaželel rumunske šole. A to Italjanov ne moti. Ustanovili bodo ven darle rumunsko ljudsko šolo proti volji prebivalcev, dočim je 17.000 Hrvatov v Istri brez svojih šol, dasi se zanje bojujejo že desetletja. Kaj takega je mogoče le v ravnopravni Avstriji.

Madjarska vlada v stiskah.

Avstrija ima tedaj svojo brambno predlogo že pod streho, ne tako Ogrska. Tam se parlamentarni boji še z vsakim dnem postružejo. Mnogo je temu kriv brambovski minister baron Fejervary, ki se pri vsaki primeri in neprimerni priliki oglašja s svojimi zbadljivkami in arogancami napram ljudskim zastopnikom. Morda ga je zadnji dvojni splašil, ako res ne zna pojmiti svoje taktične in diplomatične naloge. Vlada je popolnoma obupala, da bi se ji posrečilo pomiriti opozicijo, temuč dobiva zadnja z vsakim dnem nove moči iz krogov svojih volivcev. Razni mestni in občinski zastopi sklepajo zaupanje opoziciji, kmetijski shodi se izrekajo odločno zoper vojno predlogo itd. Tu je poskusila vlada zadnje sredstvo, ki se sicer ne more imenovati honetno, a vlada si obeta od njega vspehov. Kakor znano, se egituje v ogrskih uradniških krogih že leta in leta za zboljšanje uradniških plač. Sedaj je finančni minister predložil tozadevni zakonski načrt, ki zboljšuje zelo ugodno uradniške plače ter določuje še to ugodnost, da bo imel zakon veljavo nazaj z novembrom 1902

je ona negotova žalost, ki nima gotovega vzroka, pred katero ni človek nikjer in nikdar varen — neka vrsta srčne apopleksije, kateri so izpostavljeni zlasti oni nesrečneži, ki sramotno in sami živijo. Jacquesu je bilo, kakor da bi se moral zadušiti; odprl je radi tega okno, da bi dihal sveži zrak. Večnej je bil čaroben. Zahajajoče sonce je obdajalo Montmartre z melanholičnim čarom. Jacques je zamišljen obsedel na oknu in poslušal zbor pernatih pomladnih pevcev, ki so se glasili s svojimi glasovi v večerni tišini, in njegova žalost je postala večja. Pri pogledu na krokarja, ki je krokajoč mimo letel, se je spomnil časov, ko so krokarji prinesli pobožnemu samotarju Eluji kruha, in pri tem opazil, da te ptice zdaj niso več tako usmiljene. Ko nečeno ni mogel več prenašati tega zaprl je okno, potegnili zastor dol in prižgal, ker ni imel denarja, da bi se kupil olja, smolnato svečo, katero je seboj prinesel s potovanja v La Grande Chartreuse. In postajajo vedno bolj žalosten je tlačil pipo.

»K sreči imam še dosti tobaka, da zagrnem pištole,« je mrmral in začel kaditi.

Toda ta zakon se uveljavi le tedaj, ako ga zbornica odobri do meseca marca. A predno pa pride sploh v razpravo, mora biti brambna predloga votirana. Umevno je, da bodo uradniki, ki sploh največ odločujejo pri volitvah na Ogrskem, na vse kripnje pritiskali na poslance, da sprejmejo zakon o regulaciji plač. Pa ne samo na uradniško pomoč, tudi na industrije in kmetovalce računa vlada v svoji stiski. Ker je kmetijstvo vsled slabih letin na slabem, izdelal je finančni minister Lukacs istočasno z regulacijo uradniških plač investicijski zakon, vsled katerega se hoče najeti 200 milijonov kron za izvršitev raznih kmetijskih in industrijskih reform. Toda tudi pri tem zakonu je pogoj, da pride šele po brambni predlogi na vrsto. Sedaj se bo začela pravcata gonja za uresničenje obljubljenih reform. In ker imajo povsod materialistično vedo med še tako idealnimi rodoljubi, preprečili bodo tudi v tem slučaju gotovo ogrskim opozicionalcem idealno zasnovani boj zoper zvišanje armade.

Politične vesti.

— Trgovinske pogodbe se po najnovejših zatrdilih ne bodo odpovedale, temuč se bo pustilo obstoječe pogodbe molče teči do roka, ki je odločen za začetek novih pogodb.

— Italijanska zbornica je sprejela zakon za zvišanje ukovine, ozir. pristojbin na visokih šolah. S tem se hoče zavezati naraščaj študiranih proletarcev. Italija ima pri 32½ mil. prebivalcev 21 vseučilišč in 13 visokošolskih tečajev, na katerih je v lanskem šolskem letu študiralo 26.739 oseb.

— Zaradi rusko-perzijske trgovinske pogodbe je Angleška zelo ljubosumna. Pri perzijski vladi si Anglija prizadeva izpodkopati ruski vpliv.

— Zmešnjave na Balkanu. Bolgarski minister notranjih zadev je predložil sobranju zahtevo za dovolitev 200.000 frankov kredita, da se pomnožijo mejne straže. Na črnogorskem nabrežju so zaplenili celo ladjo orožja in streliva, ki je bilo namenjeno za Albanijo.

— Proti kupčiji z dekleti je sklenil francoski senat zelo oster zakon.

— Ukradeni politični spisi. Nemškemu cesarju je izročil drž. kancelar na neki razstavi v Berlinu zelo važne politične akte, ki pa so na nedoumen način izginili. Vsa berlinska policija je na nogah.

— Za francosko-venezolanske prepire se je postavila za razsodnika nizozemska kraljica Viljemina v sporazumljenju Francoske in Amerike.

Nekoliko odgovora.

(Dopis iz trgovskih krogov.)

Resnično je: Klerikalna nesramnost nima meje, kakor klerikalna bisaga nima dna. Kako se ti ljudje lažejo in kako »farbajo« to »dobro naše ljudstvo«, nam je že davno znano, a vsaki dan prinašajo zopet kako novo podlost iz blagoslovljenih peres.

V št. 31. z dne 9. t. m. je v »Slovenca« čitati doslovno v uvodnem članku med drugim: »Nemška »Südmarka« utihotaplja v deželo nemškega kupca (hočejo menda reči trgovca) za kupcem, »klerikalce« z živavo vstrajnostjo (to se zna!) organizirajo ljudstvo, da se bo moglo braniti proti Nemcem.« Trgovsko in obrtno društvo« pa z Rohrmanom in Malovrhom na čelu maha po klerikalcih.

Tako »Slovenec«, list, ki ima patent za častikrajo in »farbanje«. To je pa menda višek nesramnosti, kar si to umazano glasilo vse upa.

Torej vsa klerikalna organizacija se je osnovala le v svrhu, da se prepreči dohod tujih trgovcev (nemških) v deželo? Torej smo vsi trgovci v krajih, kjer obstoje farški »konzumi«, v obeh prečastitih božjih namestnikov sami Nemci, sami privranci Nemci, ko je vendar že vsakemu vrabcu na strehi znano, da se ustanavljajo konzumi le tam, kjer so napredni slovenski trgovci, a tam, kjer je kak farovski krmavec, kaka zgubljena ovca kot trgovec, le tam se ni ustanovil prepotrebni konzum. In ko »prečastiti dušni pastirji« sami priznajo, da se je izključno proti slovenskim naprednim trgovcem zasnoval ta »gospodarski« boj, se upa to umazano škofovo glasilo tako nesramno »farbat« svet, kakor da so

klerikalci že nastopili proti nemškemu navalu in vplivu v podobi »gospodarske organizacije«, a narodno-napredna stranka celo to klerikalno stranko pobija iz vzroka, ker je »zvezana« z istimi Nemci, ki strašijo tako radi po »Slovenca«.

Ta cinizem, ta ironija! Kaj ta oega je zmnožna samo banda sleparjev po pokliu.

Pri nas ni kapitala kakor pri Nemcih in večina trgovcev je že pred snovanjem konzumnih društev težko izhajala vsled medsebojne konkurence. Cene večine vseh branž blaga so bile že na minimum reducirane. A ko so začeli naši »pastirji« snovati konzumna društva, zadali so s tem marsikateremu pridnemu podjetnemu trgovcu smrtni udarec. Kako ti »konzumi« gospodarijo, je obče znano. Da se kupuje najcenejše blago in se še isto v svojo ceno ali tudi pod ceno (kupno namreč) prodaja, to je kaj navadnega. Ker ako bi konzumi pošteno konkurirali, ne opravijo nič, a tako, ko se tam gospodari, kakor svinja z mehom in se blago kar razmetava in nazadnje še »duhovni očetje« ljudstvo fanatizujejo, je samo ob sebi umevno, da se s tem trgovci uničujejo, kar je itak namen te bande.

Saj ni čuda, ako prihajajo Nemci v deželo. Obče je pač znano, da so naši konzumisti vse drugače bolj obzirni proti Nemcem — akoravno so isti liberalni — kakor proti nam slovenskim trgovcem. Nemci prihajajo sem, a ne kot reveži, marveč kot kapitalisti. A mi slovenski trgovci na deželi, ko imamo povsod pred svojim pragom te »klerikalce« zadrege, kako hočemo vendar mi nastopiti proti nemškemu kapitalu, ko se imamo boriti za obstanek? Pustite nas vi lažnjivi proroki, ki ste izdali Krista, ki ga onečaste s tem, da njegovo sveto ime nosite po vaših lažnjivih ustih, pustite nas, da se mi ojačimo tudi materialno in videli boste, ali smo podjetni ali ne. In da smo narodni, to nam pač niti povdarjati ni treba. Zatorej ravno moramo pozdravljati sklep našega »Trgovskega in obrtnega društva«, kajti najprej se rešimo jejitinega sovrage, ki nas davi s križem v roki in straši s peklom ter agitira in hujska po posvečenih krajih proti nam. Zlorablja se spovednica, prižnica, samo da bi se nas uničilo, ljudstvo se fanatizuje proti nam in ljudje, ki si pridevajo sami naslove, kot »dušni pastirji«, »duhovni očetje« itd., se drže gesla »namen posvečujo sredstva« in niti mrtvi niso varni pred temi hij-nami. Po umazani cunji »Slovenca« se nas naprednjak-puše kot barabe, nečistniki, kot oderuhe, goljufe itd. itd. In mi naj pa molčimo na to?

Držimo se gesla: zob za zob.

Najhujeje pa zadene te posvečene duše ako sa njih lepa dejanja razkrinkajo (n. pr. »Zrtev razmera«). kaj takega jim kar sapo zapre. Resnica pač oči bode. Samo pozdravljati je načelo, da naj se vse nespodobnosti in druge take stvari, kar uganjajo naši popje, razkrinka, in kadar se tega načela primere večina naprednjakov in vsakdo objavi stvari, ki so mu znane o tem ali onem »duhovnem očetu«, bo svet smel, take stvari se bodo čule. Itak večina katoliških »veljakov« je že tako kompromitirana, da v obeh dostojnega človeka zbudi le zaničevanje. A če, ko so že ti »nadljudje« taki, kake so šele njih valpeti, srboriti kapelani? Nekoliko tega se nam je že odkrilo v listku »Zrtev razmera«, a znano je, da se dogajajo še vse hujše stvari. Ravno proti nam naprednim trgovcem se ljudstvo najbolj fanatizuje in proti nam hujska, toliko bolj se moramo, je naša dolžnost, okleniti narodno - napredne stranke. Ne samo pri kazarcu vina ali samo z besedo pri katerikoli priložnosti nastopimo odločno za našo stvar, napredno idejo, ampak, če treba, žrtvujemo tudi materialne koristi in bodimo odločni ter pokažimo, kaj da smo. Potem bodo tudi naši nasprotniki dobili respekt pred nami! X

Idrijski klerikalci in delavstvo.

Iz Idrije, 18. svečana 1903.

Kranjski klerikalci imajo nekaj zaslonbe v kmetkem stanu, zato se skrivajo za ta stan, ko delajo v svoje črne namene. Frazе kmetško ljudstvo, kmetški prijatelj, so jim vedno na jeziku. Naši klerikalci posebej pa so si izbrali za krinko svojim smotom delavstvo, katero je tukaj v večini, zato vedno vpijejo: mi smo delavska stranka, mi hočemo delavcu dobro itd. Krščansko gospodarsko društvo, ljudsko posojilnico, katoliško družbo, vse te zavode smo ustanovili delavstvu v korist, se sliši od črnih gospodov. V resnici pa je vse to delovanje le v prospeh klerikalizma in ne prinaša delav-

stvu nikalih koristi, ampak mu je na veliko škodo, ker se hoče isto duševno in gmotno zaslužiti. Ako pa ožigosamo to klerikalno početje, pa vpijejo: delavec hoče uničiti ter kličejo s patosom: »Bodite pravični delavstvu!« kakor je imel naslov odgovor na naš dopis v »Slovenca«. Čudno pa, da nam dopisnik ne pove, s čim smo delali krivico delavstvu. Delovanje narodne napredne stranke je bilo vedno v pri-log delavstvu, zagovarjalo je vsikdar odločno in odkritosrčno njega težnje, dočim je klerikalna stranka zlorabila z hinavskimi pretvezami delavstvo v svoje klerikalne namene. To našo trditve potrjujejo posebno pojavi zadnjega časa v klerikalnem taboru. Sosebno dva momenta sta značilna za klerikalce kot delavske prijatelje in sicer: dopis v »Vaterlandu«, v katerem se trdi, da je klerikalno delavstvo v ludo ljubo preprečilo stavko idrijskih rudarjev, in pa dogodki v krščanskem konsumnem društvu. Ti pojavi so razkrinkali klerikalce ter pokazali njihovo delovanje v pravi luči, in vsakdo, komur niso klerikalni sebičneži popolnoma zamazali oči, mora prevideti, da je klerikalizem delavstvu v gotovo pogubo. Prvi slučaj govori razločno, da so klerikalni voditelji prodali vladi svoje delavstvo za gotove koncesije. Res, da so stavke najzadnje sredstvo, katerega se poslužili le v najskrajnejši sili in da nimajo vselej pozitivnega uspeha, vendar stavke niso preprečili radi tega, da bi posledice morda ne bile ugodne delavstvu, ampak zgolj na ljubo vladi, kateri donaja idrijsko delavstvo vsako leto najmanj 1.200.000 K čistega dobička in se ozi-raje na to, že sme zahtevati poštenega plačila, sosebno če se vidi, da so delavci pasivnih eraričnih rudnikov bolje plačani. Tu se vidi, da so klerikalci napravili z vlado dobro kupčijo, a ne v korist delavskih interesov. Prodali delavske koristi vladi, kateri so delavci delali leta in leta za sramotno nizko ceno ter polnili državne blagajnice, ne da bi imeli kaj od tega, so pač zmorni samo ljudje, ki so brez čuta, za blagor zatirancev. In to naj bodo delavski prijatelji, ti ljudje se drznejo vpiti drugim, bodite pravični delavstvu, katero sami na najgrši način izkoriščajo!

Še jasnejše razkrinkujejo klerikalce dogodki v konsumnem društvu! Pred kratkim so odstavili po nekem š. društvenih pravil predsednika g. I. Kolerja, ker ni imel Oswald dopajanje nad njim. Ta mož je bil prvi steber klerikalne organizacije v Idriji, a ker je imel nekaj samostojnega mišljenja, je bil nevaren, in treba ga je bilo odstraniti. A klerikalci imajo v resnici črno dušo, in sedaj pride mnogo zanimivih stvari na dan, ki bi sicer ostale tajne med zidovi krščanskega društva. Iz društva je izstopil tudi g. Mavrin, ki je bil enako prvemu jeden prvih in najvnetejših klerikalcev, ker ni mogel prenašati tlake farških gospodov. Na obnem zboru v nedeljo je prišlo do burnih prizorov. Najlepše cvetke iz vrta krščanske organizacije se je slišalo, goljufi, sleparji, požrete vse itd. Nekaj samostojnih mož je odločno nastopilo proti Oswaldovemu pašovanju. A ker so bili v manjšini, se ni dalo izriniti njega iz odbora, kakor tudi ne njegovega valpeta hišnika Lapajnetja. Pri volitvi predsednika je izjavil neki Svetličič, ki je imel že jeklenost, da dostojanstvo, da sprejme le tedaj ponujeno mu mesto predsednika, ako ostane odbornik Lapajnetje vulgo Pavliha. Nekateri imeli so toliko poguma, da se predlagali, naj bo Pavliha ali samo hišnik, ali samo odbornik, kar pa klerikalnim gospodom ni bilo po volji, zato se ta predlog tudi ni sprejel. Zakaj predsednik hoče imeti Pavliho na svoji strani in zakaj Oswald ne dovoli odstraniti tega koristolovnega podrepnika se lahko ve?! Roka roko umiva!

Iz tega se lahko vidi, da delavec v klerikalni organizaciji nima nobene besede, zgoditi se mora to, kar v favrovžu velejajo. Pri vseh klerikalnih društvih so v odboru duhovniki in sveda vsiljivo Slomšček in le ti imajo odločilno besedo, delavec ti pa pomagaj graditi klerikalni dom in — molči ter daj se še nadalje slepiti in izsesavati črnim pijavkam.

Naše klerikalce karaktizuje posebno dopisovanje v klerikalnih cunjah. Na tem polju imajo manj časti in sramu kakor cigan! V zadnjem času so se odklovali sosebno razni odgovori v ljubljanskem »Lažnjivcu«. Pokazali so, da Slomšček ni le dostojno neumno in primerno domišljavo, ampak tudi nesramno lažnjivo človeče. V istem, ko nam očita laž, sam laže, kakor da bi ne imel prav nič vesti. Taj, da bi se bile go-dile pri volitvah od klerikalcev sleparije, ker so se mu smilili od klerikalcev zapeljani volilci. Oswald se prav nikdar ni vsiljeval delavcem! Res je! Mihec Arko ni bil pri nadsvetniku radi volitve! Klerikalci so dobili v tretjem razredu 400 volivcev in ne 148, kakor se trdi! itd. Ker uvažujemo, da imamo pristaše, ki vedo, da pišemo resnico, se nam ne zdi umestno obšir-

neje zavračati klerikalne lumparije. Pač pa morajo klerikalci hitro zanikati naše trditve, da zamažejo oči svojim podrepnikom, katerih le malo kdo čita napredne časopise, ker jim je to prepo-vadano. Domišljavi klerikalni dopisnik, nam zopet preti, kakor otrokom, da prične pripravljati osebnosti. Dasi smo ga v to že večkrat pozvali, se do zdaj še ni odzval, ima sam prečno dušo. Zelo pa ste naivni, ako mislite, da se vašega otročjega pretenja vstrašimo. Niti malo ne, ampak hočemo še večkrat pokazati Vas javnosti v pravi obleki. In tega se bodele že morali privaditi!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 21. februarja.

— **Osebnosti.** Finančni koncipist v Ljubljani gosp. dr. Fran Eller je imenovan davčnim inspektorjem, konceptni praktikant gospod Karol Dornovšek pa finančnim koncipistom.

— **Jugoslovanski Špartanci v državnem zboru.** »Lepi« klub je do korenine osmešen in ravno pri brambni predlogi se je pokazalo, da pod vodstvom Šusteršiča drvi ta klub iz blamaže v blamažo. »Dr. Šusteršič nima nič vpliva, ga skoraj nikdar tukaj ni, zategadelj se pa nam godi tako!« Tako je vzdihoval odlični član »lepega« kluba nasproti dr. Tavčarju. Taka in jednaka zdihovalja so do-cela opravičena, in ravno pri brambeni predlogi se je pokazalo, da je vodstvo kluba bilo brez glave in tudi brez dostojnosti. Samo pogledjmo, kako je bilo! »Slovansko središče« odp-slalo je v brambeni odsek dr. Ploja in našega Pogačnika. Vlada živeja je v velikem strahu, da v odseku ne dobi večine za predlogo. Bilo pa ji je predvsem na tem ležeče, da dobi večino že v odseku. Pri tem je za-nesljivo računala na Šusteršičeva dva glasova, ker je potem imela zanes-ljivo večino. Lepi klub — prej kot ne glede kranjskega dežel-nega zbora ni dobitistih vlad-nih obljub, katere je dr. Šu-steršič v svoji oholosti priča-koval, — pa je nepričakovano skle-nil, da morata Ploj in Pogačnik v odseku proti glasovati. Tu so bili gospodje še neomahljivi Špartanci, ki niso hoteli družega zaužiti nego črno juho! Dobro! Prišla je osodepolna seja brambnega odseka. Tedaj so se puntali še krščanski socialci in pun-tali so se tudi nemški ljudski nacio-nalci. Ako se Ploj in Pogačnik nista hotela udati, ni bilo večine. In v »Slovenca« smo čitali ponosno brzo-javko; kako se je vlada v svoji stiski napanjala, kako je v potu svojega obraza delal tlako grof Pace, da bi Šusteršičeve Juzoslovane privlekel na drugo stezo. Zaman! Jekleni Špar-tanci niso hoteli družega, nego piti črno juho! Vso čast taki jeklenosti, dasi si človek nehote misli, kaj bi v takem ugodnem položaju bili Mladočehi iztisnili iz vlade, katera se je nahajala v grozni stiski. Prišla je torej od-ločilna seja brambnega odseka. Bar-on Ludwigstorff je bil v ti zadevi Körberjev »einpeitscher«. Skoraj celo uro je Ploja in Pogačnika obdelaval, ali brezuspešno. Ostala sta neizprosna Špartanca in zadovoljila sta se s črno juho. Ob dvanajstih se je brambnega odseka seja na predlog barona Lud-wigstorffa prekinila in baron je dejal Pogačniku: Wenn sie beide unter keinen Umständen wollen, muss die deutsche Volkspartei zwei Stimmen hergeben! V hipu se je odpeljal v ministrstvo h Körberju. Ko pa se je popoldne ob petih brambnega odseka seja zopet pričela, — bila sta dva glasova nemške ljudske stranke za vlado dobljena, dasiravno so poprej zastopniki te stranke v odseku naj-bolj grmeli proti predlogi. Človek bi mislil, da je bil položaj za lep klub jako ugoden in da se je nudila tako-rekoč prilika, grofu Gleispachu pre-črtati malo račune ter ga okrcati po prstih, da bi ga bilo zelo bolelo! Ali Ploj in Pogačnik sta se veselila črne svoje juhe, četudi bi morda bila mo-rala nekaj premišljati o tem, je li to modra taktika, če požene lep klub vlado v naročaj nemške ljudske stranke. No, pa naj si je

že kakor si hoče, jedno je gotovo: če so Šusteršičevi Jugoslovani v odseku prodajali kremen, niso smeli v zbornici prodajati volne. Se reče, če se niso hoteli osmešiti! To je čisto gotovo. Pozneje pa so izvedeli, da sta bila Ferjančič in Tavčar klicana k ministrskemu predsedniku. To je posebno vznemirilo dr. Šusteršiča. Tudi je izvedel, da se napredni jugoslovanski klub drži svojega prvotnegastališča, da se namreč vzdrži glasovanja pri brambni predlogi. Razlogov, ki so napredni klub k temu sklepu privedli, nam ni treba naglašati. Dr. Šusteršič je hotel svoj klub izigrati zoper kranjske naprednjake, da se ti niso pustili zadaviti, je samo ob sebi umevno. No, pa to nič ne da. »Lepa klub se tudi pri ti priliki ni brigal za napredni jugoslovanski klub, ga ni vprašal, kako misli glasovati, mu glede tega glasovanja tudi ni ponudil nikake skupne akcije. Napredni klub je torej imel proste roke in odločil se je za taktiko, katera se mu je najpametnejša videla. Sredi teh razmer zbornica dr. Šusteršič svoj klub k zopetnji seji, in v ti seji pometali so gospodje kremen, špartansko juho, in jeklo skozi okno in sredi zbornice so postavili svoje štante, kjer se je prodajala najmekkejša volna. Sklenili so, da v zbornici ne glasujejo proti brambni predlogi, temveč, da se morajo vsi klubovi člani glasovanja vzdržati. Ploj in Pogačnik bila sta do nebes osmešena! In da je bila smešnost še večja, sklenili so tudi, da je vsak klubov član pod častno besedo zavezan, neposredno do glasovanja molčati o najnovejšem klubovem sklepu. Vzlic temu smo v četrtek dopoldne že vedeli, kako se sklep glasi. Ko pa je Bianchini z zamolklim glasom zbornici razkladal, zakaj da Jugoslovani ne morejo za predlogo glasovati, ni pa niti z besedico omenjal, zakaj da ravno isti Jugoslovani sedaj ne morejo več proti predlogi glasovati, vedela je cela zbornica, pri čem da je. Čulo se je nekaj šaljivih opazk. In sedaj pride najlepše! Komaj Bianchini konča, usujejo se Dalmatinci — na dr. Šusteršiča, o ne — vsujejo se na dr. Tavčarja. Na čelu so bili Bianchini, Klaič, Ferri, in seve tudi Spinič. In sedaj strmite! Cela ta tolpa obsula je dr. Tavčarja ter mu očitala, da je on vsega kriv, da mora slovensko središče tako plesati, kakor gode on, dr. Tavčar, da jim je glasovanje o brambni predlogi pokvaril itd. Poslanec Spinič postal je v svoji jezici naravnost žaljiv. Ko pa je dr. Tavčar odgovoril, da tudi na Dunaju ne prenese nikake popovske grobosti in posebno ne od kozliča, ki s slastjo vse pozoblje, kar mu ljubljanski »Slovenec« v korito nasuje, videli so go spodje, da s Spiničevim sistemom ničesar ne opravijo. Zategadelj smo se pozneje prav mirno razgovorili: Tavčar in Plantan sta gospodom prav mirno in dostojno povedala, da so se s svojimi rekriminacijami obrnili do napačne adrese, in da naj se raje obrnejo do tistih, kojim so svoj čas tako junaško pod hlače zlezli! Ali se ravna po — tem svetu, ali ne, ne vemo, to pa vemo, da so se Šusteršičevi špartanci pri ti priliki korenito blamirali. Postopali so brez glave pa tudi brez dostojnosti. Bil je to najgrši dan nesrečnega, lepega kluba! Da je dr. Šusteršič ves ta čas po zbornici, kakor iz ričeta potegnena muha, melanholično okrog lazil, ni treba posebe omenjati. Usmili se nas, o Gospod!

— Navada — železna raspa.

Dr. Ignacij Žitnik se kar ne more in ne more navaditi, da bi pisal resnico. V »Slovenec« z dne 19. je priobčil poročilo iz drž. zbora, v katerem tudi govori o tem, kako je propadla v brambnem odseku predlagana resolucija dr. Stojana. Naš list je o tej zadevi priobčil dne 14. t. m. naslednjo brzojavko: »Brambni odsek je z 10 proti 8 glasom odklonil predlog posl. Stojana, da naj bodo rekrutom in rezervistom doposlane pozivnice na vojaško službo-

vanje pisane ne samo v nemškem, nego tudi v njim razumljivem jeziku. Krivi so te odklonitve češki in slovenski poslanci, ker jih ni bilo na sejo. Odsotni so bili poslanci: Holanski, Jaroš, Lang, Ploj in Pogačnik. Vsled odklonitve rečenega predloga sta poslancu Pospisil in Zazvorka zapustila sejo, vsled česar je postal odsek nesklepčen.« V tej brzojavki je izrecno povedano, da je bila Stojanova resolucija odklonjena ker so bili odsotni trije češki poslanci Holanski, Jaroš in Lang, in dva slovenska poslancu, Ploj in Pogačnik. A kaj se upa dr. Ignacij Žitnik pisati? V »Slovenec« čitamo v njegovem državnozbornem poročilu: »Narodni listy« in »Slov. Narod« so ta slučaj takoj izrabili proti klerikalcem. A tega znani poročevalci ne pove, da so bili v petek v vojnem odseku odsotni tudi trije češki poslanci. Tako se dela javno mnenje. — Tako se je upal pisati dr. Ignacij Žitnik, računajoč, da so ljudje že pozabili, kar je bilo pisano v našem listu. Mi nismo samo povedali, da so bili trije češki poslanci odsotni, marveč smo dotične odsotne poslance imenoma navedli. Dr. Ignacij Žitnik pa se drzne trditi, da smo to zamočali. In ko se je tako zlagal, je še pristavil: Tako se dela javno mnenje — kakor da smo mi kaj neresničnega pisali ali kaj zamočali, med tem, ko se je samo dr. Ig. Žitnik debelo zlagal, da bi premotil javno mnenje.

— »Žrtev razmer«. Razprava o ugovoru, ki smo ga vložili proti konfiskaciji našega lista »Žrtev razmer« je razpisana na dan 26. februarja ob pol 4 uri. Pri ti priliki povemo »Slovenec« na uho, da izide ta listek prav zanesljivo v obliki brošure, naj si pusti z Dunaja telegrafirati kar hoče.

— Klerikalna sodb. »Primorski list« je o učiteljih zapisal naslednjo sodb: »Znak današnje učiteljske izobrazbe je plitvost, po kateri si naberejo sicer marsikaj gradiva, toda vglobijo se ne v nobene vede, ampak ostanejo le na glavnem površju«. Brez dvoma sodi »Prim. list« tako le po Slo-mškarjih in po Slo-mškaricah. Sicer pa pripominja k temu »Primorec« prav dobro: »Primerjajmo pa izobrazbo g. nuncv. V katere vede se vglobijo oni? Na gimnaziji obleté tudi oni, vse znanosti a nobene s temeljitostjo. Za to je še-le vseučilišče. No, morda se vglobijo v kako vedo v semenišču? Tudi ne, teologija, po trditvi učenjaka, ni nikakava veda. V katero vedo se torej bolj vglobijo nego učitelji? Morda v moralo Alf. Liguorja? Latinščine, katere se učé okroglih 12 let, niti ne znajo. Nekateri ne morejo v tem jeziku niti kratkega lista sestaviti, ker se bojé pogreškov. Iz grščine znajo samo še alfabet, še v tem se zaleté. Druge predmete že itak poznajo. Nekateri duhovniki po vaseh ne znajo niti materinega jezika več. Imam koncept (v slovenščini) nekega župnika z izpitom, ki je napravil na eni strani pole nič manj nego 25 kozlov. V čem so torej strokovnjaki? Odgovor je lahek: v klerikalni politiki in konsumarstvu. Seveda, goški Ferjančič, Drozd, Perinčič, Fridolin, »Hetzkaplane« itd., to so možje »globokega razuma in bogatega izkustva«, kaj ne da? V katere vede so se vglobili ti možje? Sad katerega časopisja so njih dejanja? Za častne izjeme se ne brigam, kakor tudi ne trdim, da so učitelji sami učenjaki, primerjal sem le izobrazbo. Ako bi imeli učitelji toliko prostega časa na razpolago kakor nunci, bi ga gotovo bolj vestno in boljše vporabili za lastno izobrazbo. Slo-mškarji morajo biti res ponosni na svoje ožje prijatelje, ki jih pitajo s plitvostjo. Ne črnite in obrekujte drugih, da postavljate sebe v svetlo luč, ampak vaša dejanja naj pokažejo, ako ste res edino le vi sposobni voditelji naroda!«

— Iz Selo se nam piše: Ko je prišel naš sedanji župnik v Selee, je mislil pridobiti vse ljudi na svojo roko. Ker to ni šlo, je začel vse od kraja zasramovati in preganjati. Po-

sebeno ga je jezilo, da ni mogel pridobiti v Seleih vseh poštenih fantov. Iskal je prilike, da bi se norčeval iz njih. Priobčil je neki dopis v »Slovenec«, v katerim je zasmehoval nepredne pevce in nasvetoval je, da bi v Seleih postavili enega policaja, da bi spravljal domov napredne pevce, ki leže pijani za kakim plotom. Mi smo takrat župniku naznanili nekega mladeniča iz Marijine družbe, ki bi bil dober za policaja, ker se vse noči klati okrog. Župnik je molčal na to ponudbo. Danes pa mu lahko postrežemo zopet z novim kandidatom iz »Marijine družbe«, ki bi bil dober za čuvaja. One dni je ležal Marijin otrok, Matjažev Tone iz Čušnjice na sredi ceste ob 1/4 uri po noči, dokler ga ni nekdo vlekel domu spat. Gospod Tomaž, ta bi bil kot nalašč za čuvaja, ker je tako vesten po noči, da ne gre domov spat. Pa tudi katol. pevce je. V obče selška Marijina družba ne donaja posebno lepih sadov. V kratkem sta dva udstorila žalostno smrt vsled žganjepitja. »Mucek« je bil celo »ta več« pri Mar. družbi in je pred Svečnico utonil, ker je bil pijan. Drugi udje pijejo žganje (posebno na Čušnjici), kakor vodo. De kleta plešejo po zakotnih hišah in se vlačijo po noči okrog. Taki so sadovi, če jih je Marija vesela, ne vemo, če bi liberalci počeli kaj takega, bi gotovo Rožnik vse »frdamal«. Preteklo nedeljo je imel pridigo, s katero se je zopet pokazal, kakšen fanatik je ta človek. Mej drugim je tudi rekel, da tistih, ki bero napredne liste, naj se ogibljejo ljudje, kakor garjevih ovec. To je primera! Mi bi lahko rekli, da se takih šuntarskih duhovnov ogibajmo, kakor je Rožnik. Sedaj bode delal kapelo v Seleih. Denar so dali domačini, delali pa bodo tujei in zaslužili. To je garjeva ovca, ki tujeem bolj privošči, kakor domačinom. Pa saj ni čuda, saj je v svoji rojstni vasi uničil lastnega očeta s konsumom. Takih dohovnov nas reši o Bog, kakor je ta. Kaj pa bodo rekli k temu tiste farovške podrepnike? Nič. Na skrivaj godrnjajo, javno si pa ne upajo, so pač klerikalci, kar pomeni, da naj vse velja, kar duhovnik ukaže ali stori. Mi naprednjaki se pa ne bojimo, zato bomo vedno take reči odkritosrčno okreali.

— Višji davčni nadzornik v Žalcu. Iz Žalca se nam piše: Sobotni »Slovenec« in pa za njim tudi »Slov. Gospodar« prinesla sta presenečo vest, da je »višji davčni nadzornik gospod Ivan Kopitar iz Maribora prestavljen v Žalec«. To vam je bilo smeha na vseh koncih in krajih, ko je namesto »višjega davčnega nadzornika« priromal v Žalec, finančne straže nad paznik g. Ivan Kopitar, kateri je pri navedenih listih avanziral naenkrat za višjega davčnega nadzornika. Kdor zna pa zna!

— Avskultant Potočnik in »Deutsche Wacht«. »Domovina« piše: Preteklo sredo bi bil moral sedeti v Celju pred porotniki na zatožni klopi bivši urednik celjskega nemškega lista. Tožil ga je celjski avskultant Potočnik zaradi grdega razžaljenja časti, katero je moral pretrpeti od lista, ki je pač izmed vseh na svetu največjega zaničevanja vreden. Ta list je namreč pred nekaj meseci prinesel popolnoma zlagano novico, da se je gospod avskultant in rezervni častnik Potočnik ponoči v kavarni s fantalini pretepal in da je dobil zaušnico. Vse je bilo popolnoma zlagano in so celjski Nemci le hoteli doseči, da bi sodni uradnik Potočnik zaradi tega moral izgubiti svojo čast kot rezervni častnik, in da bi bil od celjskega sodišča prestavljen v kako nemško mesto in da bi na njegovo mesto prišel v Celje kak nemčurski uradnik. V Gradcu, v okolici košenega birokrata Gleispacha, ki rad pošilja v prognanstvo slovenske sodne uradnike, so si že zadovoljno meli roke, češ, zopet bomo enega pohrustali. Seveda je avskultant Potočnik moral tožiti, da reši svojo čast in v sredo bi bil bivši urednik Ambroschitsch gotovo od porotnikov obsojen najmanj za pol leta v ječo. Toda v zadnjem hipu je prosil odpuščenja in je moral v ravno

istem listu, v katerem je bilo gosp. Potočniku dobro ime ukradeno, izjaviti, da na vsem tem, kar je ta list pisal, ni niti piščice resnice. Tokrat se torej nemškimi tolovajem ni posrečilo ubiti mladega vestnega državnega uradnika. Grofa Gleispacha pa opozarjamo na one slučaje, ko je ta list druge slovenske uradnike ravno tako po krivem skušal ugonobiti in je ta za pravico slepi grof temu listu verjel, ter najboljše slovenske uradnike pregнал brezsrčno iz državne službe.

— Promocija. Na vseučilišču v Gradcu je bil danes promoviran g. J. U. C. Ljudevit Stiker iz Celja doktorjem prava. Čestitamo!

— Repertoire slovenskega gledališča. Jutri sta dve predstavi: popoldne ob pol 3. urizvrstna Štoltbova burka »Morska deklica«, ki je že dvakrat nopolnila hišo, zvečer Costova burka s petjem »Njen korporal«, pri kateri sodeluje operni zbor in orkester ter pojejo vložke gg. Lier, Dobrovolny in ggč. Kočeverjeva. — Na pustni torek popoldne ob pol 5. uri se igra čarobna burka s petjem in godbo »Lumpacij Vagabunda«.

— Slovensko gledališče. V petek se je pela opera »Hoffmannove pripovedi« tretjič v skoro razprodanem gledališču; dosegla je zopet popoln uspeh. V glavni ulogi je bil g. Vlček izvrstni; ta krat ga ni motila več indisporniranost v glasu, ter je pel svojo ulogo ubrano in lepo. Gdč. Prochazkova je kot Olimpija naravnost frapirala občinstvo; avtomat je oponašala v petju in igri imenitno. Diviti smo se morali g. Hanus-Svobodovi. Bila je kot v prejšnjih nastopih dovršena. Njeno petje in njena igra sta vedno brez prigovora ter gre prav njej posebna zasluga, da uspeva III. dejanje s toliko silo. Vsa čast gre tudi ostalim pevcem, zlasti g. reč. Aschenbrenerju. Kar smo rekli o njih pri prvi in drugi vpizoritvi te opere, isto velja o njih tudi zdaj. V kratkem rečeno, boljsega opernega osobja nam ni želeli; sedanja opera je našemu gledališču v čast.

— Veliki ruski koncert v »Narodnem domu« v Ljubljani. V soboto, dne 7. marca priredi slavna pevka, primadona carske dvorne opere Petrogradske in solistinja Njega Veličanstva cara ruskega gospa Marija Ivanovna Gorlenko-Dolina, operna pevka svetovne slave v »Narodnem domu« v Ljubljani samostojen ruski koncert, pri katerem bo tudi »Glasbena Matica« sodelovala.

— Ruska koncertna družba Nadine Slavjanske, ki priredi dne 6. marca v dež. gledališču s svojim mešanim zborom in balalajka - orkestrom, je gostovala zadnje čase v Rumuniji, Carigradu pred sultanom, Bolgariji in Srbiji. Sedaj je bila na Cetinju, kjer so bili 3 koncerti.

— Družbi sv. Cirila in Metoda je zopet vročil g. Iv. Jebač in, trgovec in tovarnar v Ljubljani, 200 kron povodom kupčije s kavino pri mesjo v družbin prid. Tekom štirih let je družba prejela od kave že 3800 kron. — Ker se tem načinom naša šolska družba v obilni meri podpira, vabimo slovensko domoljubje, da vselej in povsod zahteva le to izborno domače blago.

— Umrl je v Ljubljani umravljeni deželnosodni svetnik gosp. Anton pl. Raab v starosti 79 let.

— Merjenje ljubljanskih hiš radi nastanitve vojaštva. Prihodni teden prišel bo mestni magistrat po svojih organih meriti stanovanja v vseh hišah ozemlja mestne občine, da se na podlagi njih velikosti na novo odmeri pristojbina za vojaško nastanitev. Zada je merjenje izvršilo se je leta 1880. Ker pa so se razmere po potresu bitno premenile, nastala je potreba, da se izvrši sedaj novo merjenje. Mestni magistrat naznanil bo dan merjenja vsakemu gospodarju vsaj dan poprej, da zamore vsak hišni lastnik, oziroma oskrbnik pravočasno obvestiti svoje stranke.

— Deželni dvorec spada med najlepše stavbe, kar jih ima Ljubljana. Naravno je, da je tudi

notranja oprava primerna takemu poslopu. Naloga je bila težka in zato je z zadovoljstvom povdarjati, da so jo dve domači ljubljanski tvrdki srečno rešili. Sobe deželnega glavarja, dvorano za seje deželnega odbora, pisarne deželnih odbornikov in druge uradniške pisarne je opremila firma I. Naglas. Vsi meblji so narejeni v angleškem slogu iz orehovega lesa in delajo čast tej stari tvrdki. Privatne salone deželnega glavarja, jedilno sobo, kadalno sobo in več drugih sob je z meblji, prostirami in zagrinjali opremila firma Fran Doberlet jako fino, solidno in okusno. Ti saloni so meblirani v različnih slogih, a tudi dekoracijska dela pričajo, na kako visoki stopnji je stara firma Doberlet. Deželnozbornsko dvorano ima v delu firma Naglas. Vsi meblji bodo izdelani v italijanskem slogu iz hrastovega lesa in krasno rezljani. Gotovo bo to najlepša deželnozbornska dvorana v Avstriji.

— Splošno slovensko žensko društvo. Namerava prirediti tekoni meseca marca in aprila večerni kurz v prirojevnanju (Schnittzeichnen). In sicer bode gdč. Hubmajerjeva tako ljubezniva ter hoče prejetje brezplačno pouka. Vendar plačajo članice, ki se hočejo udeležiti kurza po 60 vin. za uro. Denar se porabi v društvene svrhe. Učna doba bode trajala 8—10 ur. Članice, ki se nameravajo učiti v prirojevnanju, naj se blagovolijo zglasti pismeno na naslov društva ali pa ustмено v društveni sobi na Rimski cesti št. 9, in sicer ob nedeljah od 3—6. popoldne in ob četrkih od 6—8. zvečer.

— Velika maskarada ljubljanskega Sokola. Ker je pričakovati obilnega poseta, prosi odbor, da si naj častiti obiskovalci kolikor moči že prej preskrbe vstopnice, da ne bodo pri vrodu in pri blagajni maske in drugi preveč zaadržani. Spored se je tako določil: Od pol 8. do 9. ure ples, od 9. do 11. ure promenada in nastop raznih skupin, potem ples; ob 12. uri veliki spreved mask. Dvorana se odpre ob pol 8. uri. Dostaviti nam je, da so krasne dekoracije docela izgotovljene, v ruski kavarni se bode dobival poleg pristnega ruskega čaja tudi kavijar in vodka.

— I. velika ljudska maskarada. Pevsko društvo »Ljubljana« opozarja še enkrat slavno občinstvo na jutrišnjo maskarado, ki se vrši v prostorih starega strelišča. Odbor je preskrbel, do skrajnosti, da zadobe posetniki te maskarade obili predpustni užitek. Ob zvokih vojaške godbe plesalo se bode do jutra. Vstop nemaskovanim je dovoljen vsakomur. Nihoče ljudske maskarade naj ne zamudi, ter jutri na strelišče poleti.

— Zaključni venček plesne šole pevskega društva »Slavce« vrši se jutri (nedeljo) ob 7. uri zvečer v društvenih prostorih »Narodnega doma« (v I. nadstropju levo). Vstop imajo le člani, gojenci šole in povabljeni gostje.

— Viško-Glinška čistalica priredi jutri v nedeljo, 22. t. m., predpustno veselico v salonu gospoda J. Trauna na Glincah. Vspored: »Hej veselo mili družici«, »Potpourri«, »Najprej zastava slave« izvaja tamburaški klub »Triglava«, »Oblačku«, »Pred slovesom«, »V tih noč« nastopi iz posebne prijaznosti glavni četvero-spev; »Režiser v zadregi«, komičen prizor »Bucek v strahu« izvajajo iz prijaznosti diletantje dramatične šole v Ljubljani. Po igri šaljiva pošta, srečkanje, prsta zabava, coriandolikorso in ples.

— Bralno društvo v Radomlju priredi dne 22. februarja t. l. v prostorih g. Ivana Nastrana predpustno veselico.

— Veselica »Slovenskega bralnega društva v Seleih« dne 15. t. m. se je obnesla izborna. Vršilo se je petje, srečkanje, tombola, šaljiv prizor in petje zloženih pesmij od narodnega pesnika Pestotnika. Ta je pel pesem o svoji kočii, o »sekskucijonu«, o »selških volitvah« itd. Bila je živahna zabava in udeležba tolika, da so bili vsi prostori pri g. Šliberju napolnjeni. Dobitki so bili lepi in mnogo jih je bilo. Tako smo tudi v Seleih prinesli žrtev Pustu. Na vse zadnje pa se je mladina zavrtela v krogu in veselo rajala pozno noč.

— Žalski samci prirede dne 24. svečana v dvorani Hodnikovi velik ples.

— Važna poravnava dovršila se je ravnokar med gosp. Jos. Paulincem in Šentjanskim premogovno družbo, v korist prvemu. Za Šentjansko premogovno družbo je to velik korak naprej. Zapreke za razvoj tega, za vso Kranjsko jako vevažnega premogokopa so sedaj odstranjene, in je le želeži, da bi se sedaj

v premogokopu zares in prav kmalo začelo izdatno delati.

— **Ukradeni** je bilo včeraj med vožnjo Radovljica-Otoče neki deklici iz Škofje Loke 28 K. Tatu so na sledu. Bil je to neki mož, ki se je z ukradenim vozil ter v Otočah izstopil.

— **Nesreča.** 45letni posestnik Fran Pekolj z Griča pri Veliki Loki je 20. t. m. razstreljeval skalovje na vrhovi svetu. Misleč, da je vžigalna vrstica ugasnila, je pristopil, da bi jo vnovič vžgal. V tem trenutku je pa počil strel in je bil Pekolj tako ne srečno zadet, da je kmalu potem umrl.

— **Zasačen morilec.** Od Sv. Antona v Slovenskih goricah se nam piše: Morilec Waidingerja so končno vendar dobili, in sicer pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah. Skoro 4 tedne je bilo vse na nogah, žandarji in domačini; ali vse zastoj. Pred nekaterimi dnevi so odgnali v zapor mater, ki ga je na skrivnem podpirala. Sedaj, ko ni morilec imel več zavetja, so tudi njega ujeli.

— **Glas iz občinstva.** Piše se nam: Naredba vsled katere je v javnih lokalih napraviti pljuvalnike, je stopila v veljavo. Naredba bo morda nekoliko koristila, če se je bodo držali ljudje in — psi. Ker pa je znana pasja lastnost, vtikati gobec v vsako posodo, ki stoji na tleh, bi bilo potrebno, da se zabrani voditi pse v javne lokale, kajti sicer bodo psi bacile jetike le raznašali, in bo izdana naredba več škodovala, nego koristila.

— **Izpred sodišča.** Kazenske obravnave pri tukajšnjem deželni sodišču: 1.) Na 6 mesecev težje ječe je bil obsojen Franc Kogoj, delavec v Boh. Bistrici, ker je poskušal ponoči na 15 prosinca v Boh. Bistrici vlomiti v Grabotekovo prodajalno, vendar ni mogel tatvine izvršiti, ker je bil po nekem krojaču prepojen. Tudi je grozil Grabotekovi natakari, da ji glavo razbije in da bo morala krkniti. France Kogoj je znan, že večkrat kaznovan tat. — 2.) Viljem Krainčič, delavec iz Trbovelj, je 28. julija m. l. osleparil Antona Kosa za obleko na ta način, da mu je rekel, da ima v Kranjski gori pri sodišču opravek in ga prosil, naj mu jo za ta kratek čas posodi, v kar je Kos dovolil. Kogoj je na to iz Hrušice, kjer je delal pri gradnji železnice, z obleko vred, katere približna vrednost se ceni na 65 K, pobegnil. Obsojen je bil na 6 mesecev ječe. — 3.) Fantje iz Leš Janez Lukač, Ljotje Hribar in Martin Juvan so lansko leto meseca maja ponoči napadli Franceta Gubanca pred njegovo kočingo z nožem in kolmi težko poškodovali. Lukač je bil obsojen na 3 mesece, njegova dva tovariša pa vsak na 2 mesece ječe. — 4.) Lenka Razinger, dninarica na Planini, je vzela dva pri planinski koči (last kranjskega nemškega planinskega društva) stoječa stola in jih odnesla domu, kakor sama priznava za domače otroke; obsojena je bila v 4 dnevni zapor; oproščena pa je bila hudodelstva poskušne tatvine, s tem, da je hotela skozi odprto okno v kočio zlesti in si prisvojiti več v tej koči shranjenih reči. — 5.) Na 6 tednov ječe je bil obsojen Anton Hribar, posestnikov sin v Barjah, ker je zvečer 20. novembra m. l. s kolom Franceta Smrkolja po levih lahteh udaril nekaj dni potem pa skušal zopet Smrkola znova preteptati in je pri tej priliki branjuočemu Francetu Kralju obleko raztrgal. — 6.) Janez Dolar, zidarski mojster iz Domžal se je odtegnil s tem vojaškemu naboru, da je skozi 3 leta bival in delal na Ogrskem, v Rumuniji in na Turškem. Obsojen je bil na 14 dni zapore in v plačilo 10 K denarne globe.

— **Otroka odpeljala.** Včeraj dopoldne je neka ženska odpeljala strojniki ženi Amaliji Ciberjevi tri leta staro hčerko. Ženska je peljala otroka po cesti proti Ježici, kjer jo je srečal tigovec Iv. Buzzolini iz Ljubljane in jo ustavil, ker je otrok zelo jokal. Ženska mu je rekla, da je otroka dobila na Dunajski cesti. Buzzolini je ženski otroka odvzel in ga pripeljal v mesto, kjer je je izročil policiji in ta ga je izročila materi. Otroka se je igral dopoldne na dvorišču na Resljevi cesti št. 12 in nihče ne ve na kak način je izginil z dvorišča.

— **Tatvina.** Frančiški Maverjevi, delavki, stanujoči na Kongresnem trgu št. 3, je bila danes izpod zglavja ukradena ruta, v kateri je imela zavutih 31 K. V isti sobi je spalo šest drugih delavk in je morala ena od teh tatvino izvršiti. Maverjeva je tatvino takoj zjutraj opazila in poklicala policijskega stražnika, da ni pustil nobene ženske iz sobe, dokler niso vseh preiskali. Našli so denar v predalu pod posteljo neke delavke, katere je dobro vedela, kje je imela Maverjeva spravljen denar.

— **Tatvina pri Zormanu v Šiški.** Včeraj zvečer utihotapil se je tat v Zormanovo prodajalnico v Sp. Šiški in se skrivl v prodajalnici. Pri zapiranju so tata zaprli v prodajalnico. Tat je izpraznil predalček, kjer je bil denar in je odnesel okoli 400 kron v papirju in v zlatu. Vzel je seboj tudi nekaj starih dvajset in nemškega denarja. Odšel je pri glavnih vratih, katere je iz prodajalnice lahko odprl.

— **Konj splašil** se je včeraj popoldne na cesti na južni kolodvor hlapcu Francetu Semrovu iz Vodmata in dirjal mimo kolodvora in skladišč v Metelkove ulice, kjer ga je nekdo vojak ustavil. Hlapec je bil ves čas na vozu, pa ni mogel konja obdržati. Konj se je bil ustrašil električnega voza. Nesreča se ni nobena pripetila.

— **Na tla podrli** je z vozom danes dopoldne na Starem trgu hlapec Jakob Sivvar delavca J. Ahčana, ki je prinesel iz hiše žimnico in ni opazil voza. Konji so vlekli Ahčana nekoliko korakov naprej in si je na roki odril kožo.

— **V sv. Florijana cerkvi** je v noči od 19 na 20. t. m. ukradel neznan tat z Jezusovega kipa pozlačeno krono, vredno 50 K.

— **Najdene reči.** Delavčeva žena Elizabeta Tomšič je našla v Zvonarskih ulicah zlat prstan z diamanti in s smaragdom. — Na Dunajski cesti je bila včeraj zvečer najdena konjska odeja.

— **Nova trgovina s konfekcijskim blagom.** V začetku meseca marca bode na novo odprl gosp. Oroslav Bernatovič trgovino s konfekcijskim blagom, ki bo ustrezala vsem zahtevam sedanjega časa in služila mestu v olepšavo. G. Oroslav Bernatovič nam je znan kot trgovinsko izobražen in delaven trgovec, ki res zadovolja odjemalce, zato posebno opozarjamo na današnji in-serat.

— **Najnovejše novice.** Samomor. V Dunajskem Novem mestu se je obesil dragonec štajerskega polka št. 5, J. Hofer. Uradni motiv: mržnja do službovanja. — Zaradi ponarejanja dokumentov je bil na Dunaju obsojen vitez Zulaski v 18mesečno ječo. — Ustrelila se je v Zagrebu 19letna Jeti Vedral iz Prage v sobi svojega ljubimca, nekega poročnika. — Stekli pes se je vtihotapil v deklinski zavod Newski pri Peterburgu ter ogrižel 40 deklic. — Romarska cerkev se je zrušila v Richterhofu pri Krumavi. — Pariška univerza je izdala ravnokar svoje poročilo, glasom katerega je obiskovalo ta zavod v šolskem letu 1901/1902 12414 slušateljev in slušateljic. — Skodova tovarna izkazuje v pretečenem poslovnem letu izgube 1,084.988 K. — »Dušni pastir« Anton Hegyi v Csongradu na Ogrskem je preselil v Ameriko, kjer pase Kristusovo čredo v ondotni ogrski občini. Seboj je vzel 480.000 K župnijskega denarja. — Moric Jokai, prvak ogrskih pisateljev in pesnikov, je obhajal včeraj svoj 78. rojstni dan. Predlanskem se je oženil. — Lastnega očeta je zadržal 18letni Stepan Vinek. Zagrebško sodišče ga je obsodilo z ozirom na njegovo mladost samo na 15 let ječe. — Tri premijere na en večer so se igrale predsinodnem v Zagrebu, in sicer so bila vsa tri dela iz peresa priljubljene pisateljice Z. Gorko (M. Jurč).

— **Papežev jubilej.** Cerkevni krogi so napeli vse sile, da bi se papežev jubilej kar najsijajneje obnesel. Brez vspeha to ne bo. V časih, ko so imeli papeži svojo državo in največje posvetno moč, se je zgodilo, da so morali bežati pred ljudsko nevoljo, in da je kak 70letni kardinal moral nositi 80letnega papeža »štuparama«. Sedaj ko ni papeževe države pa se papež časti kakor nikdar prej in dan njegovega jubileja se mu bodo poklanjali zastopniki različnih, tudi nekatoških vladarjev. Minister Kamnitz in cesar Jozef II. sta papeža Pija VI. sprejela prav zelo po domače. Napoleon I. je dal Pija VII. kakor jetnika peljati v Savono, pri letošnjem jubileju pa bodo zastopniki teh držav ležali pred papežem tako rekoč v prahu. Veliko tega je zasluga papeža Leona samega. Njemu se v pravem oziru ne more ničesar tega očitati, kar se očitajo mnogim njegovim prednikom, vrh tega je diplomat prve vrste in si je s pretnim veslanjem znal pridobiti osebno spoštovanje tudi tistih, ki sicer papeštva ne gledajo posebno prijazno. V mladih letih je bil sedanji papež dober prijatelj voditeljem italijanskega liberalizma Giobertija in Rosminija, dolgo časa je bil v cerkvenih krogih na sumu, da je liberalec, ker ni bil prijatelj tercialstva in se je rad bavil z znanostjo. Kardinal Antonelli, ki je imel za časa Pija IX. prvo besedo v Vatikanu, je porabil ves svoj upliv, da sedanji papež ni mogel priti v Rim. Ko je Pij IX. čutil, da se mu bliža zadnja ura, je poklical sedanjega papeža v Rim kot »kamerlenga«, da bi

po njegovi smrti in do izvolitve novega papeža vodil cerkev. Tudi to je bil vseh spletk, kajti stara navada je, da se »kamerlenga« ne voli za papeža. Kakor »Internationale theologische Zeitschrift« se je po smrti Pija IX. vnel strasten boj proti sedanjemu papežu Leonu XIII. Očitano se mu je, da nima vere, da je skop in ošaben in da se ženskam ne dopade. Ženske, vajene na elegantno nastopanje, ljubezno obličje in na krasni glas Pija IX, si niso mogle misliti, da bi suhi in narodni papež nosil tujaro, očitalo so mu, da ima hripav glas, prevelika usta in ušesa, oster pogled in da je njegov smehljaj umesen. Dva kardinala sta svoje tovariše zabavala s tem, da sta zasmehuje posnemala sedanjega papeža, da sta delala »frise«. Večina kardinalov pa si je bila svesta, da je Pij IX. cerkveni voziček korenito zavezil in da je treba izvoliti za papeža moža, ki je razumen duhovnik, spreten diplomat in koncilantnega značaja. In tako je bil kardinal Pecci izvoljen papežem. Kar je vedno smehljajoči se starček za ugled papeštva storil je res čudovito. Protestantski Bismarck mu je naredil svoj poklon in se pustil od njega dekorirati »ateistična« francoska vlada se ne upa odpovedati konkordata, Angleška in Amerika sta ponosni na papeževo pohvalo. In Leon XIII. se smehljaj . . . Vsako leto izide kaka nova podoba papeža in na vsaki je videti ta smehljaj. Je-li to smehljaj, ki se opazuje pri onih srečnih ljudeh, katerih ne obide nikdar noben dvom? Ali pa ta smehljaj ni tako nedolžen? Navada je, da novi papež, čim je izvoljen sname svojo rudočo čepico in jo dene na glavo enemu izmed navzočih duhovnikov, ter ga s tem imenuje kardinalom. Ko je bil Leon XIII. izvoljen papežem, je tudi vzel svojo rudočo čepico z glave. Vsi so z napeto pozornostjo opazovali, kdo jo dobi, kdo postane kardinal. — Leon XIII. pa se je smehljaj in je rudočo čepico — vtaknil v svoj žep. In ravno tako se papež smehlja, kadar pred njim pokleknejo množice, ki ga često iz dalnjih krajev prihajajo čestiti, ravno tako se smehlja, kadar mora v grob eden tistih, ki so spekulirali na papeško krono — in teh je šlo v krtovo deželo že nad sto in bržčas se bo Leon tako smehljaj tudi 3. marca, ko se bode praznovala 25letnica njegovega kronanja . . .

— **Milijonska sleparija.** V Genovi so aretovali znamenitega »gospodarskega organizatorja« Georgesa Perreta. Mož je v nekaterih letih ustanovil vse polno denarnih zavodov in seveda pridno sleparil. Oškodoval je te zavode za kakih 20 milijonov frankov.

— **Laži-baronica.** V Budimpešti je bila aretirana krasna in zelo elegantno oblečena mlada dama, ki je živela pod imenom baronica Blumfeld. Dognalo se je, da je 20letna Josipina Pelikan, hči uradnika iz Iglave. V rani svoji mladosti je zašla na lahkotivna pota, za kar so jo roditelji izključili. Potem je živela dve leti od samih sleparij. Vozila se je od mesta do mesta, vedno elegantno, seveda v I. razredu ter sklepala znanja, da je potem svoje žrtve osleparila ali okradla. Zadnja žrtev je bil švedski inženjer Tobisen, s katerim je preživela par veselih dni v Berlinu kot baronica Bull, pri slovesu pa mu je odnesla mnogo dragocenosti in gotovine 1400 K.

— **Sloni izumirajo.** V južni Afriki so divji sloni že skoraj popolnoma iztrebljeni. Ker pa bi bila škoda, ako bi izginila ta lepa, največja žival, ki je človeku tudi koristna, je vlada v Kaplandiji že leta 1830. prepovedala lov na slone. In dasi ta žival čudovito dolgo živi, vendar se že danes vidijo posledice te pametne naredbe. Prav goste so tam močne črede slonov ob reki Džungel. Tudi v nemški pokrajini vzhodne Afrike so začeli varovati slone.

— **Nevzdigneni zakladi.** Na Angleškem je še mnogo zakladov, ki jih sme vsakdo vzdigniti, ki izpolni gotove pogoje. Znani zrakoplovec Melton Paynd je zapustil 240.000 mark iznajduku zrakoplova na krmilo. Na tucate iznajdnikov se je dosedaj zaman potegovalo za to nagrado brezuspešno. Zdravnikom se nudi lepa prilika, da si zaslužijo na leto 20.000 mark, ker je angleški učenjak in zdravnik John Bean naložil 700.000 mark na obresti tistemu, ki iznajde zanesljivo sredstvo zoper jetiko. Pogoji so taki, da se s samimi poskusi na slepo srečo ne da nagrada dobiti, ker mora dotični zdravnik s svojim novim sredstvom ozdraviti izmed 20 jetičnih v zadnjem štadiju 17. Bean je izračunal, da umrje samo na Angleškem vsako leto do 80.000 oseb za jetiko; kdor bi tedaj izpolnil njegove pogoje bi rešil na leto 68.000 ljudem življenje. Razum te nagrade je še vlada določila za iznajdnika naslov barona. Te dve nagrade je mogoče doseči le Angležem. Brez izjeme narodnosti pa si lahko zaslužijo vsak hribolazec Henry Scudamorovo nagrado 100.000 mark. Treba je le splezati peš na vrhunec

najvišje gore na svetu, mont Everest na Himalaji. V zrakoplovu se ne sme dvigniti. V zadnjih desetih letih je plačalo 7 hribolazcev tak poskus z življenjem, a na vrh še ni prišla živa duša. Ni pa pot tako strma in nevarna, temuž zrak je v tej grozni višini, da ga človek ne more dihati, temuž se udere kri iz vseh odprt in človek je mrtev. Mr. Shav je zapustil pred 10 leti 20.000 mark tistemu, ki iznajde popolno podmorsko ladjo, ki bi vozila neodvisno od pare 10 ur pod vodo. Tudi te svote se najbrže še ne bo tako kmalu nihče »polakomnil«.

— **Koliko veljajo legitimne žene?** Dočim je pri nas v Evropi navada, da starši odjemalci svojih hčera še morajo dodati več ali manj v denarju ali blagu, pri necivilizovanih narodih ravno narobe. Tu si mož svobodno izbere in kupi svojo bodočo spremljevalko življenja. Cene so pač različne kakor je različno blago. V Ugandi velja dobra žena povprečno štiri vole, eno škatljo patron in šest šivank. Seveda se dobi včasih tudi še ceneje. Tako je kupil raziskovalec Wilton prav lično ženko za par čevljev. Pri Karokih v Kaliforniji zahtevajo navadno starši za svojo hčerko pol vrvice školkinih lupin; ako pa je dekle posebno lepo in spretno ter zna tudi kruih peči iz želoda, se plača zanjo tudi cela vrstica. Dama Kafrov je vredna po stanu svojih roditeljev 2 do 10 krav. Pri Tartarih se žena odtehta s surovim maslom, zato pa starši posebno skrbje, da se jim dekleta dobro rede. Samojedi zahtevajo za odkup severne jelene, dočim so indijski Kizani, zadovoljni tudi z nekaj riža. Pri Mishimis mora plačati bogat mož za ženo 20 goved, reven mož pa jo dobi tudi za eno svinjo. V Timoru se more ženiti le tisti, ki ima na razpolago slonove zobe. Figijci se zadovoljijo že z zobom morskega volka. V Unyoru se dobi žena tudi na up, toda ne izroči se poprej, dokler ni plačan zanjo zadnji obrok. Pri mnogih divjih plemenih v Afriki in Aziji ostane zet za hlapca kakor očeak Jakob pri Labanu. Tasi mu odteguje polagoma od plače, dokler ni žena izplačana. Pri divjakih v Manzoniji se dobi žena za dve jelenji koži, toda kakor povsod, je tudi pri njih dosti lahkomišljenih očetov, ki dajo hčer že za eno jelenjo kožo. —

— **70.000 lir odškodnine za razglednico.** Gospica B gliotti se je dala fotografirati v Milanu pri fotografu Ricciu. To se je zgodilo najbrže v precej ekstremnem položaju in pomanjkljivi toaleti. Ko je nato fotograf porabil te fotografije za razglednice ter z njimi preplaval vsa mesta, zagledal je sliko v nekem izloženem oknu zarocenec gospice. Obšla ga je rdečica in ker je bil iz uglejne in solidne rodbine je zaročnik razrušil. Gospica sedaj toži fotografa za odškodnino 70.000 lir pri milanskem sodišču.

— **Ker se boje vraga.** Na tovrnem parniku »Vittoria«, kateri je dospel nedavno v newyorško luko, je našel kuhar John Paul Jones Hawkins malega kušarja. Ker je pa bil prepričan, da je kušar pravi vrag, so se nakladalci tovorov branili delati na parniku. Oni so bili mnenja, da je martinček strupen. Nato je pa vendar neki junaški delavec odšel na parnik in previdno usmrtil nedolžno živalico. Mornarji pa sedaj trdijo, da je na parniku še vse polno vragov in da je kapitan še huji nego vrag.

— **Ustrelili veliko kačo.** V minoletem oktobru ušla je 20 črevljev dolga kača iz Shellovega cirkusa. Od takrat nadalje je obiskala nad 100 zamorskih koč ter kradla kokoši, pse in mačke. Zamorci so jo že nad mesec dni zasledovali, toda šele 26. jan. so veliko kačo našli in ustrelili. V njenem skrivališču so našli deset mladih kač, katere so usmrtili.

— **Kdo sme mrliče briti?** Med dunajskimi brivci in pogrebi je bil dolgo časa hud boj, kdo ima pravico briti mrtvece. Brivci so trdili, da je to izključno le njihov posel, ker so njihove koncesije ne glasio, da bi smeli briti le žive. Tudi je ravno pri mrtvecih treba posebne brivske izurjenosti, da se mrtveca ne ureže ter se na ta način lahko brivcu še kri zastupi. Pogrebi so zopet vztrajali pri tem, da človek, ko je umrl, zapade le njim »z dlakami in kostmi«. Tudi bi ne bilo za brivce priporočljivo, da bi se ukvarjali z mrtveci ko imajo takoj na to opraviti z živimi obrazi. Zadeva se je izročila magistratu in magistrat jo je poslal trgovski in obrtni zbornici ki je poslala mrtvece brivcem po poklicu, le posebne brivce morajo imeti v ta namen. Cela zadeva pa kaže, kako samoljubni so možiki, ki hočejo tudi na oni svet priti čedno obriti.

— **Pilkovni kozel.** Angleški polk Royal Welsh Fuseliers je že pred davnim časom gonil seboj v vojski in miru vedno kozla kot znamenje. Leta 1834 je kraljica Viktorija kupila drugo kozla, ker je prvi poginil in častniki so ga gnali takoj zopet seboj v vojsko. Po štiriletnem vojskovanju pa so ga hoteli zopet prignati nazaj v

Anglijo. To pa jim je prepovedalo ministrstvo poljedelstva rekoč, da to uvažanje kozla nasprotuje živinsko kužnim postavam. Žalostni častniki si niso vedeli kaj, da bi svojega ljubljena ohranili in zapovedali so, ga odvesti do boljših časov v Quarantain, kjer se mu ni treba bati ministrskih ukazov.

— **Davek za neoženjene.** Lepemu samskemu življenju v newyorški državi bode v kratkem za vedno odzvonilo. Isidor Cohen iz New Yorka, kateri ima lepo številno neomoženih hčera, je namreč pri postavodajstvu vložil predlog, kateri bode, ko postane zakon, določal, da morajo vsi samsi in neomožene device plačevati davek. Novi davek se bo imenoval celibatni davek, kateremu bodo podvrženi vsi samsi od 40 do 65 let in vse device od 35 do 50 let. Samsi bodo plačevali na leto po 50 dol. in samsice po 25 dolarjev. Postavodajalci — v kolikor so očetje za ženitev sposobnih hčera — bodo brezdvomno za predlog enotno glasovali, dočim se bodo njihovi samski tovariši predlogu z vsemi močmi vpirali. Postavodajalec William I. Grattan se je o tej priliki izrazil: »Oženjeni se hočejo osvetiti. Davek za samsce! Vsakdo vendar ve, da samsi za ženske več izdajo, nego oženjeni. Kdo kupuje Icecream, kdo cvetlice, vstopnice za gledališče, božična darila? Kdo vzdržuje tenderloin? — Samsi. In poleg tega še davek?!

Telefonska in brzojavna poročila.

Praga 21. februarja. Pri jutrišnji obravnavi proti falsifikatorjem plemiških listin bo zaslišan kot priča tudi minister Režek. Obtoženci so Nemci, izdelovali pa so falsificirane diplome starih čeških plemičev.

Praga 21. februarja. Run na nemško hranilnico se je danes ponovil. Vzrok temu runu še vedno ni jasen. Hranilnica je trdna in lahko izplača kar 15 milijonov kron. Včeraj je vsega skupaj 1300 vložnikov zahtevalo svoj denar, danes je hranilnica že dopoldne izplačala 800.000 K. Dasi je namestnik dal razdeliti listke, da je pri hranilnici vse v redu in se ničesar ni bati, je bil naval vendar tolik, da so morali poklicati policaje-konjenike.

Budimpešta 21. februarja. V današnji seji poslanske zbornice so bili zopet viharji. Ko je vlada predložila zakon o zvišanju civilne liste, je opozicija hrupno demonstrirala, kličeč: Iz tega ne bo nič! Civilna lista je že tako dosti visoka. Potem se je nadaljevala razprava o brambni predlogi. Za predlogo je govoril Štefan Tisza. Ko je dejal, da Ogrska ne sme zaostati za drugo polovico države, je opozicija kričala: Kaj nas briga Avstrija! Mi smo samostojna država in hočemo imeti samostojno armado. Tudi Tiszovi trditvi, da je treba varovati skupne interese skupne monarhije, je opozicija ugovarjala, češ, da ne pozna nikake skupne monarhije in da je za Ogrsko druga polovica monarhije inozemstvo.

Budimpešta 21. februarja. Iz Selegyhaze je prišla sem deputacija 100 mož, da protestira proti brambni predlogi. Na kolodvoru in pred parlamentom se je zbralo več tisoč ljudi, ki so hrupno demonstrirali. Policija jih je siloma razgnala. Prezident poslanske zbornice grof Apponyi ni hotel deputacije sprejeti.

Sofija 21. februarja. Vlada zahteva od narodnega sobranja 200.000 frankov za pomnožitev posadk ob turški meji.

Draždane 21. februarja. »Dresdener Nachrichten« poročajo, da se je tudi na dvoru v Schwerinu zgodil velik ljubavni škandal. Gre se za 43 let staro veliko vojvodinjo Anastazijo, mater sedaj vladajočega velikega vojvode.

— **Kakor je splošno znano, dajejo »Mauthnerjeva«** semena za rapo za klajo veliki dobiček. Ravno tako izvrstna in nedosegljiva so Mauthnerjeva semena za zelenjavo in cvetlice. (309-9)

Borzna poročila. Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dunaj borze 21. februarja 1903.

Naložbeni papirji.	Dinar	Blago
4 2/3% majeva renta	100 90	101 10
4 2/3% srebrna renta	100 90	101 10
4 1/2% avstr. krona renta	101 15	101 35
4 1/2% „zlatá“	121 20	121 40
4 1/2% ogrska krona	99 55	99 75
4 1/2% „zlatá“	121 50	121 70
4 1/2% posojilo dežele Kranjske	99 75	—
4 1/2% posojilo mesta Spljeta	100 —	—
4 1/2% „Zadra“	100 —	101 —
4 1/2% bos. herc. žel. pos. 1902	101 —	101 60
4 1/2% češka dež. banka k. o.	100 —	100 70
4 1/2% „ž. o.“	100 —	100 60
4 1/2% žast. pis. gal. d. hip. b.	101 35	102 35
4 1/2% pešt. kom. k. o. z	—	—
10% pr.	106 90	107 90
4 1/2% žast. pis. Innerst. hr.	101 —	102 —
4 1/2% „ogr. centr.“	101 —	101 80
4 1/2% deželne hranilnice	100 90	101 70
4 1/2% žast. pis. ogr. hip. b.	—	—
4 1/2% obl. ogr. lokalne železnice d. dr.	100 —	100 50
4 1/2% „češke ind. banke“	99 25	100 25
4 1/2% prior. Trst-Poreč lok. žel.	98 —	99 —
4 1/2% „dolenjskih železnic“	99 50	100 50
3 1/2% „juž. žel. kup. 1/2 1/2“	304 35	306 35
4 1/2% av. pos. za žel. p. o.	100 50	101 50

Srečke.	178	188
Srečke od leta 1854	178	188
„ „ 1860/1	186	188
„ „ 1864	248	252
„ tiskar.	158 25	160 25
zemlj. kred. I. emisije	268	271
„ II.	265	267
ogrske hip. banke	260	264
srbske s lrs. 100 —	87 50	89 50
turske	119 25	120 25
Basiliška srečke	19 30	20 30
Kreditne	433	436
Inomoške	85	89
Krakovske	74	77
Ljubljanske	74	75
Avstr. rud. križa	55 60	56 60
Ogr.	28 35	29 35
Rudolfove	74	76
Salcburške	74	78 50
Dunajske kom.	442	446

Delnice.	56	57
Južne železnice	56	57
Državne železnice	698 50	699 50
Avstro-ogrske bančne del.	1580	1588
Avstr. kreditne banke	690	691
„ grske	744	745
Zivnostenske	254	251
Premogokop v Mostu (Brux)	710	720
Alpinske montan	396 50	397 50
Praške želez. ind. dr.	1685	1675
Rima-Murányi	487	488
Trboveljske prem. družbe	400	406
Avstr. orožne tovr. družbe	345	347
Češke sladkorne družbe	158	162

Valute.	11 34	11 38
C. kr. cekin	11 34	11 38
20 franki	19 08	19 11
20 marke	23 43	23 51
Sovereigns	23 96	24 04
Marke	117 07	117 27
Laški bankovci	95 35	95 55
Rubliji	253 —	253 75

Žitne cene v Budimpešti.	dne 21. februarja 1903.
Termin.	
Pšenica za april	za 50 kg K 7 57
RZ	50 „ „ 6 65
Koruzá	50 „ „ 6 13
„ maj	50 „ „ 6 19
„ julij	50 „ „ 6 19
Oves	50 „ „ 6 14

Efektiv.	Vzdržno.
Narodovo zdravilo. Iako se sme imenovati boleči utešujoče, mišice in živce krepijo, kot mazilo dobro znano „Mollovo francosko žganje in sol“, katero se splošno in uspešno porablja pri trganju po udih in pri drugih naslednjih prehlajenja. Cena steklenici K 1-90. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJ, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi je izrecno zahtevali MOLL-ov prepat, zaznamovan z varstveno znamko in podpisom 2 (10-3)	

Dobra kava! Kateri gospodinjni ni do tega, da prinese dobro kavo na mizo? Žal, da se pogosto najboljša vrsta kave izpridi z malovrednimi primesmi, potem pa dolže kavo, da ni za nič. Kathreinerjeva Kneippova sladna kava je priporočna kot izredno okusna in obenem cena primes zrnat kavi, pa tudi kot najboljša njeno nadomestilo. Na posebni Kathreinerjev izdelni način dobi Kathreinerjeva Kneippova sladna kava priljubljeni vonj zrnat kave, tako da je pijača mlačja in tečnejša, pa tudi zdravju koristnejša. Kdor hoče biti deležen prednosti pristne Kathreinerjeve kave, pazi v svoj prid pri nakupovanju na izvirne zavoje z imenom „Kathreiner“ in varstveno znamko „Župnik Kneipp“. Kar se odtušuje odprto in prodaja za Kneippovo kavo, je po navadi oprazen ječmen ali pivarski slad, nikoli pa Kathreinerjeva kava.

Spominjajte se dljaške in ljudske kuhinje pri igrah in stavah, pri svečanostih in oporokah, kakor tudi pri nepričakovanih dobitkih.

Proti zobobolu in gnilobi zob izborno deluje dobro znana antiseptična Melusine ustna in zobna voda

katera utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. 1 steklenica z navodom 1 K. Razpošilja se vsak dan z obratno pošto ne manj kot 2 steklenici.

Edina zaloga. Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinalnih vin, specialitet, najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod i. t. d.

Dež. lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1 poleg novozgrajenega Fran Jožetovega jubil. mosta. (205-5)

Prav domače zdravilo, katero se že nad 40 let hrani za vsak slučaj v nekatereh rodbinah, je „Praško domače mazilo“ iz lekarnar B. Fragnerja, c. kr. dvornega zalagatelja v Pragi. To mazilo se rabi z jako dobrim uspehom, da se rana z obilnim pokri, kadar se je kdo nevarno ranil, rabi se pa tudi, da se prepreči nevaren prisad, tako da se rana po hladnem, bolečino zmanjšujočem vplivu mazila hitreje zaceli. „Praško domače mazilo“ iz lekarnar B. Fragnerja v Pragi se dobiva tudi v tukajšnjih lekarnah. — Glej inserat!

Darila. Upravištvu našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gosp. Alojzij Račič, nadučitelj v Boštanju, 28 K, nabrano na svatbi gosp. Ivana Globočnika z gospico Mici Dermelj v Boštanju. — Prijatelj pokojnega g. Evgena Sušnika mesto venca na njegovo krsto 42 K. — Vesela družba „pri Zajcu“ v Ljubljani 11 K. — Skupaj 81 K. — Srčna hvala!

Deželno gledališče v Ljubljani. Štev. 77. Dr. pr. 1275

V nedeljo, 22. februarja 1903. Začetek ob 1/2 3. uri popoldne.

Ljudska predstava ob znižanih cenah. Tretjič na slovenskem odru: **Morska deklica.** Veseloigra v treh dejanjih. Spisal dr. Josip Stolba. Režiser Fran Lier.

Štev. 78. Dr. pr. 1276.

Zvečer ob 1/2 8. uri. Prvič v sezoni: **Njen korporal.** Burka s petjem v petih dejanjih. Spisal Karol Costa. Kapelnik H. Benišek. Režiser A. Dobrovolny.

Pr. predstavi sodružje orkester št. c. in kr. dob. dolga št. 27. Prihodnja predstava bode v torek, 24. febr.

Umrli so v Ljubljani: Dne 17. februarja: Stanko Sušnik, sprevednikov sin, 10 mes., Cesta na južno železnico št. 26. Bronchitis chron. Dne 18. februarja: Alojzij Lenček, trgovec 40 let, sv. Jakoba trg št. 2, Morbus Brightii. Dne 19. februarja: Anton Vertačnik, delavčev sin, 8 mes., Hranilišna cesta št. 9, Enteritis. Karol Brandstetter, konditor, 22 let, Resljeva cesta št. 22, Nephritis.

V deželni bolnici: Dne 17. februarja: Josip Ujc, pivovarjev sin, 6 let, Peritonitis perforativa. V otroški bolnici: Dne 19. februarja: Slavko Košca, sprevednikov sin, 7 mes., Meningitis bacila. V hiralaici: Dne 19. februarja: Lucija Osterman, gostinja, 72 let, Marasmus semilis.

Meteorološko poročilo. Višina nad morjem 306 2. Srednji zračni tlak 738-0 mm.

Fobr.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
20.	9. zv.	748 2	16	sl. szahod	jasno
21.	7. zv.	750 3	— 3 0	sl. jvzhod	megla
„	2. pop.	747 7	11 2	sl. svzhod	jasno

Srednja večerajšnja temperatura 2 5°, normale: 0 3°. Mokrina v 24 urah: 0 0 mm.

Pri otročjih boleznih potrebujejo se često kisline preganjačo sredstva in zatorej opozarjajo zdravniki zaradi milega vplivanja svojega na **MATTONI-JEVO GIESSHÜBLER** naravno alkalično kiselico katero radi zapisujejo pri želodčevi kislini, škrofeljnih, krvici, otekanji žlez i. t. d., ravno tako pri katarih v sapniku in oslovskem kašlju. (Dvornega svetnika Löschnera-ja monografija o Giesshübl-Slatini.) (79-1)

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastner-ju in Petru Lassnik-u in v vseh lekarnah, večjih špecerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Zahvala. Globoko ganjena od mnogoštevilnega sočutja povodom bolezn i in smrti mojega izkreno ljubečega soproga, oziroma očeta, gospoda

Alojzija Lenček, trgovca

izrekam za to, kakor tudi za mnogoštevilno spremstvo dragega pokojnika k zadnjem počitku v svojem, kakor tudi v imenu mojih otrok, vsem sorodnikom in znanecem, kakor tudi darovalcem lepih vencev, najsrčnejšo in najiskrenejšo zahvalo.

Ljubljana, dne 20. febr. 1903.

Ivanka Lenček, roj. Debevc.

Zahvala.

Za premnoge dokaze prisrčnega sožalja ob smrti preblagorodnega gospoda

dr. Andreja Vojska c. ka. deželnosodnega nadsvetnika v pokoju

kakor tudi za častno spremstvo ob pogrebu izrekajo najtoplejšo zahvalo prečastiti duhovščini, slavnemu c. kr. uradništvu, gospodom pevcem za ganljivo petje, vsem slav. društvom, darovalcem prekrasnih vencev, sorodnikom, prijateljem in znanecem ter vsem udeležnikom pokopa.

Rudolfovo, 20. svečna 1903. (532) **Žalujoči ostali.**

Zahvala.

Za dokaze tolažečega sočutja ob bolezn i in smrti nepozabnega, nenadomestljivega očeta, oziroma starega očeta in tasta, gospoda

Andreja Turk izražamo podpisani najiskrenejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo stolnemu prostu dr. J. Kulavicu, preč. g. kanoniku Kajdižu, preč. domači duhovščini, gg. tovarišem učiteljem, ljubljanskim, dolenskim in domačim udeležnikom pogreba, gospodu govorniku za ganljivo nagrobno kakovost, ki ga gg. pevcem za prekrasno petje v cerkvi in na grobu. Dalje prisrčna hvala darovalcem vencev, šolski mladini za spremstvo dragega pokojnika k zadnjemu počitku. Konečno se zahvaljujemo še za mnogobrojna, od vseh strani nam došla pismena čuvstvujoča sožalja. (547)

V Ljubljani, dne 20. febr. 1903.

Rodbina Hugo Turk.

Zahvala.

Za mnogobrojne pojave sočutja povodom smrti gospoda knez Schönburg-Waldenburškega gozdnega ravnatelja

Josipa pl. Obereigner-ja viteza c. kr. avs. Fran Josipovega reda

in vsem, ki so ga spremili k večnemu počitku za krasne vence in ganljivo nagrobno izrekamo najtoplejšo zahvalo.

Uradniki knez Schönburg-Waldenburga v Šneperku. (536)

Zahvala.

Za ljubeznivo in tolažilno udeležbo povodom smrti svojega iskreno ljubečega soproga, gosp.

Jos. pl. Obereigner-ja knežjega šenperške valdenburškega gozdarskega ravnatelja, viteza Franc Jožetovega reda, imovitelja švarpurškega častnega križca itd.

se zahvaljuje gospa Pavlina pl. Obereigner v svojem kakor tudi v imenu svojih otrok, vnukov in snah ter sorodnikov.

Šneperg na Kranjskem, 20. februarja 1903. (542)

Zahvala.

Uradno dovelena (531) **najstarejša ljubljanska posredovalnica stanovanj in služeb**

G. FLUX Gosposke ulice št. 6. **Išče nujno:**

prvega slugo za graščino na izven, 20 gld. plače ter službeno obleko in perilo prosto, **več kočijazev** za takaj in z a neko graščino blizu Ljubljane, več navadnih in boljših kuharic, 2 otroški varuhinji in 5 deklet za vsako delo. Več v pisarni. Potnina tukaj.

Foulards-svila

v lepo izdelanih vzorcih od K 1-20 dalje in svileni blago vsake vrste v nedosežni izbiri po najnižjih engros-cenah na metre ali za obleko skupaj, razpošilja na za-sebnike poštine in carine prosto. Vzorci zastoj. Pismena pošta 25 vin.

Tovarniška zveza za svileni blago

Adolf Grieder & Comp., Zürich N. 10.

Kraljevi dvorni zalagatelj. (Švica.)

(2788-11)

Gostilna „Pri znamenju“.

Jutri, v nedeljo, 22. februarja

plesni venček.

Svira godba na lok. 548

Pojasnilo.

Tiskarna (534)

A. SLATNAR v Kamniku

ni na prodaj

in je tozadavna vest v predzadnji številki „Gorenjca“, priobčena bodisi iz škodoželjnega ali kateregakoli drugega namena **popolnoma izmišljena.**

Poštna in brzojavna upraviteljica

boljše rodbine in z daljšo prakso išče službe. Sprejme eventuelno tudi substitucijo. — Ponudbe na upravištvu „Sl. Naroda“. (512-1)

(75-4)

Veliko denarja!

do 1000 K na mesec morejo si pošteno prislužiti osebe vsakega stanu (kot postranski zaslužek). Natančneje pod „Reell 118“ na Annoncen-Abteilung des MERKUR, Stuttgart, Schickstr. 6. (2786-45)

Polenovka

sveža in dobro namočena

se dobi v trgovini (546-1)

Valentina Sitar-ja v Ljubljani

Kolodvorske ulice št. 9.

Varuj svojo ženo!

Za vsako rodbino najvažnejšo knjigo v otroških zadevah s čez tisoč zahvalnimi pismi pošilja diskretno za 90 vin. v avstr. znamenih gospa

A. Kaupa Berlin S. W. 220 Lindenstrasse 47. (2837-40)

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekladanja v New York in v Philadelphijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnica dajejo: Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaju ali (2073-26)

Anton Rebek, konc. agent v Ljubljani, Kolodvorske ulice 32.

Pravym pokladem

pro všechny, kdo pobolizeni v mladi onemoc. **Dra Retana Sebeochrana.**

České vydání po 80em vydání německém. S 27 následky těchto nepravostí trpis, na tisíce lidí nakladatelské firmy „Verlags-Magazin R. F. Bierey, Leipzig, Neumarkt No. 21“, jakož i v každém knihkupectví.

Pravym pokladem

pro všechny, kdo pobolizeni v mladi onemoc. **Dra Retana Sebeochrana.**

České vydání po 80em vydání německém. S 27 následky těchto nepravostí trpis, na tisíce lidí nakladatelské firmy „Verlags-Magazin R. F. Bierey, Leipzig, Neumarkt No. 21“, jakož i v každém knihkupectví.

Pravym pokladem

pro všechny, kdo pobolizeni v mladi onemoc. **Dra Retana Sebeochrana.**

České vydání po 80em vydání německém. S 27 následky těchto nepravostí trpis, na tisíce lidí nakladatelské firmy „Verlags-Magazin R. F. Bierey, Leipzig, Neumarkt No. 21“, jakož i v každém knihkupectví.

Pravym pokladem

pro všechny, kdo pobolizeni v mladi onemoc. **Dra Retana Sebeochrana.**

České vydání po 80em vydání německém. S 27 následky těchto nepravostí trpis, na tisíce lidí nakladatelské firmy „Verlags-Magazin R. F. Bierey, Leipzig, Neumarkt No. 21“, jakož i v každém knihkupectví.

Lepo in čisto stanovanje

z 2 sobama in predsobo s pritliklinami je oddati v (515-1) **Florijanski ulici št. 23.**

Na prodaj so trije elegantni črni

domino-kostumi

samo enkrat rabljeni. Kje? pove upravištvu „Slov. Narodac.“ (445-3)

Prodajalko in (537)

učenca

sprejme trgovina **Oton Homan** v Radovljici.

Gospodična

ki je trgovsko šolo z dobrimi uspehi dovršila in je večša obeh deželnih jezikov v govoru in pisavi želi službe kot prodajalka ali komptoaristinja tu ali na deželi. Dobra spričevala na razpolago. Prijazne ponudbe pod „Pridnost“ poste restante, Ljubljana. (502-1)

Iščem

solicitatorja

ki bi imel službo **takoj** nastopiti. Plača po dogovoru. (530)

Dr. M. Hudnik advokat v Ljubljani.

VABILO na

domačo plesno veselico

katera se bode vršila

v nedeljo, 22. februarja 1903

v gostilni „pri zlati ribi“.</

Resna gospica
dobi lahko
stanovanje
v prijazni sobi. (528-1)
Kje? pove upravništvo »Sl. Nar.«.

Iščem manjšo, dobro idočo
gostilno

kje na Gorenjskem, v kakem indu-
strialnem kraju, v prevzetej.
Ponudbe pod »M. M. 74« na
upravništvo »Slov. Naroda«. (469-3)

Trgovina Fr. Igljč, Mestni trg
išče
dva pridna vajenca
in
prodajalko.
Vstop takoj. (501-1)

Nekdo

želi, da bi poštena rodbina vzela
njegovo 6letno, prav zato de-
kletce za svoje.
Naslov v upravništvu »Slov.
Naroda«. (517-1)

Hiša

v Gabrli pri Moravčah
z nekoliko zemljiščem in mladim
sadnim vrtom se da takoj v najem.
Hiša bi bila pripravna za kako
obr ali kupčijo in ker stoji na zelo
priaznem in lepem kraju tik okrajne
ceste, bi bilo posebno lepo uporabiti
za letovišče.
V hiši se nahajajo tri večje in
dve manjši sobi ter obokana klet,
veža, kuhinja in hlev za živino.
Več se poizve pri lastniku Dav.
Rovšku, fotografu v Ljubljani.

Mednarodna panorama.
Ljubljana, Pogačarjev trg.
Fotoplastična umet. razstava.

Danes, v soboto, dne 21. februarja,
zadnjič razstavljen:
Algier do Biskra.
Od nedelje, dne 22. do vstevši
dne 28. februarja:

Potovanje po slikovitem
Tegernskem jezeru
in interesantni okolici.

Tegernsko jezero in okolica za časa bivanja
Nj. Velikanstva cesarice in princev tvori
drugi ciklus.

Zabavnih in amisantnih je pet
novo došlih

Mutoskop-slik.
Ogled je samo za odrasle.
Za 5krat se plača 50 vin.
Otvorjeno vsak dan od 9. do 12.
dopoldne in od 2. popoldne
do 9. zvečer. (529)

Suchard
MILKA
čokolada iz čiste sme-
tane v tablicah in zvitihi.
Smetane jako bogata
mlečna čokolada.
Najnovejša iz svetovnoslavne
tovarne za čokolado.
PH. SUCHARD.

4 pare čevljev
za samo 4 K 50 vin.
Prodajo se tako po nizki ceni, ker smo jih
kupili velike množine iz neke konkurzne
mase. 1 par moških in 1 par ženskih čevljev
za vezati z močnimi podplati, ter 1 par
moških in 1 par ženskih modernih čevljev.
Vsi štirje pari so elegantni in najnovejše
oblike ter zimski toaleti. Pošilja se v
vsakršni velikosti. — Vse to razpošilja
ekspres čevljev
A. Gelb, Krakov, št. 40.
Zamena dovoljena, za neugajajoče se vrne
denar (523)

Jernej Bahovec
trgovina s papirjem, pisal-
nim in risalnim orodjem
v Ljubljani
Sv. Petra cesta št. 2
Filijalka:
Resljeva cesta št. 7
priporoča:
Najboljše urejeno zalogo raz-
ličnega papirja, trgov-
skih in poslovnih knjig,
šolskih zvezkov, biljež-
nic, črnila itd.
Katalizme in šolske knji-
ge za ljudske šole.
Molivenke v raznih vezeh.
Tiskovine za gospode odvet-
nike in c. kr. notarje.
Fotografične aparate ter k
temu potrebne predmete.
Kipe slovenskih literatov.
Bazno galanter, blago itd.
Nizke cene, točna in solidna posrežba.

Lepoto
polti napravi cvetlično milo
za umivanje obraza
„Aida“
à 60 vin.
Dobiva se samo:
v lekarni „pri orlu“
mag. pharm. Mardetschläger
nasled. Svobode v Ljubljani.
Istotam se dobivajo tudi
ceniki (knjižice) s kratkim na-
vodirom o negovanju zob, las
in polti, z malim koledarjem
zastoj in po pošti.

Klobuke
vse vrste za gospode in čisto
izdelke prvih avstrijskih, italijanskih in angleških tovar-
ničarjev v največji izbiri in po najnižji ceni
G. J. HAMANN
Mestni trg št. 5.
Zaloga klobukov
c. kr. privilegovanih
domnih klob. tovar-
ni. Pless, Dunaj, in J. Pletner, Gralen.
Klobuki se po lastni izbiri glave in po lastni
nagovesti odliko izredno in se vpečeno
stari klobuki v popravilo.

Jv. Seunig
trgovec z usnjem
na drobno in debelo
v Ljubljani, Stari trg št. 7
priporoča
olje zoper prah
dosedaj najboljša, prosto ben-
cina, smole, petroleja ter kislin
brez konkurence, brez vsacega duha
po najnižjih cenah:
1 kg. 50 h, 50 kg. à 70 h, pri
nakupu večje množine se ceneje.
Novo! Patentirano Novo!
nepremočljivo mazilo
za počrnenje rujavih
čevljev, usnja itd.

Žrebanje dne 2. marca 1903. Glavni dobiček:
Promese k dunajskim kom. srečkam K 11-50 K 400.000
(545) **priporoča**
„Ljubljanska kreditna banka“ v Ljubljani.

Mestna hranilnica v Radovljici
razpisuje tem potom
zgradbo lastnega poslopja.

Načrti, podrobni popis stavbe in pogoji ležijo v hranilnični pisarni v vpogled.
Podjetniki naj svoje ponudbe, katerim je priložiti 5% vadij vložijo do
26. marca 1903 pri ravnateljstvu hranilnice.
Ravnateljstvo mestne hranilnice v Radovljici
dne 20. svečana 1903. (541)

Razglas.
Pri županstvu v Postojni je izpraznjeno
mesto občinskega tajnika
z letno plačo **K 1200.—**.
Prošnje, opremljene z dokazili o usposobljenosti za to službo, vložiti je
do 15. marca t. l.
Županstvo občine Postojina
dne 15. februarja 1903. (482-2)

Fersan-Cacao
je železito, redilno in krepilno sredstvo, ki množi kri in
jači živce, ter je jako okusno in lahko prebavljivo. Vpra-
šajte svojega zdravnika.
Glavna zaloga za Kranjsko: (1156-41)
Josip Mayr, lekarna „pri zlatem jelenu“ v Ljubljani.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.
C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.
Izved iz voznega reda.
veljaven od dne 1. oktobra 1902. leta.
Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponoči osonni vlak
v Trbiž, Beljak Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee,
Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m
zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez
Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne
osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m
popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selz-
thal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz,
čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Franzove vare,
Karlove vare, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osonni vlak
v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, (Trst-Monakovo direktni vozovi I. in
II. razreda.) — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v
Novomestu, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m
zvečer v Novomestu, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Praga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m
zjutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solno-
grad, Linc, Steyr, Isl, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak. (Monakovo-Trst direktni vozovi I.
in II. razreda.) — Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 17 m do-
poldne osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago, Francove vare, Karlove
vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih,
Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. —
Ob 4. uri 44 m popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Mo-
nakovega, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z
Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta, Solnograda. —
Proga iz Novega mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta
in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplic, Novega mesta, Kočevja in ob
8. uri 35 m zvečer istotako. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob
7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne in ob 6. uri 50 m nvečer. — Prihod v Ljub-
ljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopolu-
dne in ob 6. uri 10 m zvečer. (1)

Prva tržaška destilerija za konjak
CAMIS & STOCK v Barkovljah pri Trstu
priporoča domači
zdravilni konjak
po francoskem sistemu samo v izvornih ste-
klenicah z nadzorstvenim zamašenjem pre-
iskovalnice za živila in jestvine, Dunaj IX,
Spitalgasse 31
ki je odobrena od vis. c. kr. ministrstva notranjih zadev. 1 ste-
klenica 5 K, 1/2 steklenice K 2-60.
V Ljubljani se dobiva pri trdkah: **J. Jechač, Kham**
& Murnik, S. Kordin, A. Lilleg, A. Šarabon,
Viktor Schiffrer, F. Terdina. (48-13)

Učenca
sprejme (434-4)
H. Suttner, urar v Kranju.
Hišna oprava
skoraj nova, se proda
radi odpotovanja.
Več pove upravništvo »Slov.
Naroda«. (475-3)

Stenografa
sprejme takoj (480-3)
notar Hudovernik
v Kostanjevici.
Velika, suha
vinska klet
v Vevčah se odda takoj v
najem.
Povpraša se pri **Mariji Payer,**
Vevče, papirnica. (521-1)

4 pari čevljev
za samo 2 gl. 50 kr.
se oddajo le valed nakupa velikih množin
za to sramotno ceno, 1 par čevljev za go-
spode, 1 par za dame za zavezovati z močno
zabitimi podplati najnovejšega kroja, dalje
1 par modernih čevljev za gospode in 1 par
za dame, zelo elegantno opremljene, vsi
štirje pari samo 2 gl. 50 kr.
Pri naročitvi zadostuje navesti dolžino.
Pošilja se po povzetju. (516)
Razpošiljalnica čevljev
S. W. Löffler, Krakov, C./Nr. 599.
Zamenjava dovoljena ali se denar vrne.

Surovinsko društvo čevljarske obrtovalne
zadruga z omej. por. v Ljubljani.
Vabilo
k
občnemu zboru
ki bode
v nedeljo, dne 1. marca t. l.
ob 2. uri popoldne
v gostilni „pri novem svetu“.
Dnevni red:
1.) Poročilo ravnateljstva.
2.) Poročilo nadzorovalnega odbora.
3.) Poročilo revizorjev.
4.) Polaganje letnega računa.
5.) Razgovor o remuneraciji.
6.) Razgovor o dobičku.
7.) Predlogi in nasveti.
Ljubljana, 21. svečana 1903.
Načelnništvo.

!!! Redka prilika !!!
Čudovito poceni.
425 komadov predmetov za lišp.
samo 1 gl. 80 kr.
1 mično pozlačena 24 ur idoča precizijska
ura, natančno idoča, za kar se 1 leto jamči
z lepo prilično verižico, 1 eleg. pristno svi-
leno kravato za gospode z 1 prilično iglo
za kra-vate, 1 par pristnih srebrnih gumbov,
1 pristni srebrni prstan s pozlačenim tur-
kiskom za gospode in dame, 1 ff dulec z
jantarjem, 1 ličen žepni nožek z 2 rezali,
1 ff usnat močnjček, 1 okit obstoječ iz
manšetnih gumbov in gumbov za srajce,
pat. zaklep 3% zlata, 1 elegantna damska
broža, pariška novost, 1 žepno toaletno
zrcalce, 1 krasni žepni črnilnik obstoječ iz
3 predmetov, 1 lepodišeče toaletno milo,
1 rabljiv zabeležnik, 1 računski strojec, s
pomočjo katerega je lahko v eni sekundi
izračunati najtežje račune, 20 važnih dopi-
sovalnih predmetov in še 325 različnih
predmetov, ki so pri domačiji zelo potrebni.
Vse skupaj z uro vred, ki je sama vredna
tega denarja stane samo 1 gl. 80 kr.
Razpošilja se proti poštnemu povzetju
ali če se denar naprej pošlje
Razpošiljalnica ur F. Windisch, Krakov št. K/33.
Riziko izključen, ker se za neugajajoče
vrne denar. (525)

Važno
za bolne na želodcu
Kadar komu ne tekne jed,
pri želodčnih nadlogah, pri sla-
bosti, glavobolu vsled slabega
prebavljanja, pri želodčni slabo-
sti, pri nerednem prebavljanju
itd. pomagajo takoj (2541-8)
Bradyjeve želodčne kapljice. (Marija-
celjske)
Na tisoče zahvalnih in priznalnih pisem!
Cena steklenici s podukom, kako jih rabiti.
80 vin., dvojne 1 K 40 vin.
Dobiva se v vsch lezarnah.
Svari se pred ponarejenimi izdelki, pristne
marijajceljske kapljice morajo imeti „var-
stveno znamko“ in podpis **C. Brady**

Josip Reich

parna
barvarija in kemična spiralnica
ter likanje sukna
Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4.
se priporoča za vsa v to stroko spa-
dajoča dela.
Postrežba točna.
Cene nizke.

Optični zavod J. P. GOLDSTEIN

Ljubljana, Pod trančo 1
priporoča svojo veliko zalogo
vsakovrstnih očal, lovskih
in potnih daljnogledov ter
vseh optičnih predmetov.

Zaloga in edina prodaja
monogramov
za zaznamovanje perila.

Zaloga
grammophonov
ki igrajo izrečno močno in natančno.

Stari trg 21. Glavni trg 6.
Vegove ulice 12.

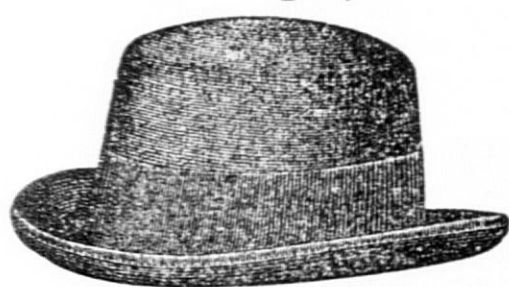
Pekarija in slaščičarna

J. ZALAZNIK

Prodaja moke
in raznovrstnih živil.
Prodaja drv in oglja.
Stari trg 32.

J. S. Benedikt

v Ljubljani, Stari trg
tik glavne prodajalne
na voglu).

Največja zaloga

klobukov

najnovjše fačone.

Nizke cene.
Prodaja na drobno in debelo.
Ceniki brezplačno.

Avgust Agnola

Ljubljana
Dunajska
cesta 13.

Velika zaloga

steklenine,
porcelana,
svetilk,
zrcal,
šip itd. itd.
po najnižjih
cenah.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“

Akcijski kapital K 1.000.000.—

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, ko-
munalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev
in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

v Ljubljani, Špitalske ulice šte. 2.

Zamenjava in ekskomptuje
izžrebane vrednostne papirje in
vnučuje zapale kupone.
Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavelje.
Eskompt in inkasso menic. Borzna naročila.

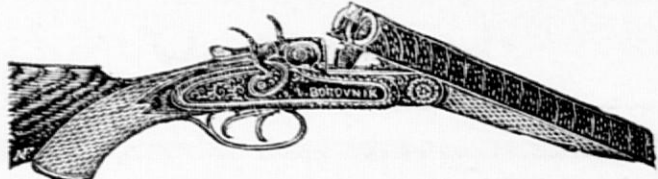
Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema
v tekočem računu ali na vložne knjižice proti
ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od
dne vloge do dne vzlaga. (2975—35)
Promet s čeki in nakaznicami.

Prva žrebljarska in železo-
obrtina zadruga v Kropi in
Kamni gorici (457—3)

Išče spretnega skladiščnika

(Magazineur) večjega slovenskega in
nemškega jezika v govoru in pisavi.
Ponudbe z zahtevano plačo naj
se pošiljajo na zgoraj imenovano.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na
Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih
pušek za love in strelce po najnovejših
sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-
deluje stare samokresnice, vsprejema vsako-
vrstna popravila, ter jih točno in dobro
izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene-
valnici in od mene preskušene. — Ilustra-
cijski ceniki sastonj. (8)

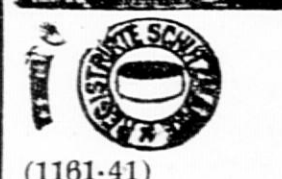
Najboljše črnilo svetá.

Kdor hoče obutalo
ohraniti lepo bleščaje
in trpežno, naj kupuje
samo

Fernolendt
čevljsko črnilo
za svetla obutala

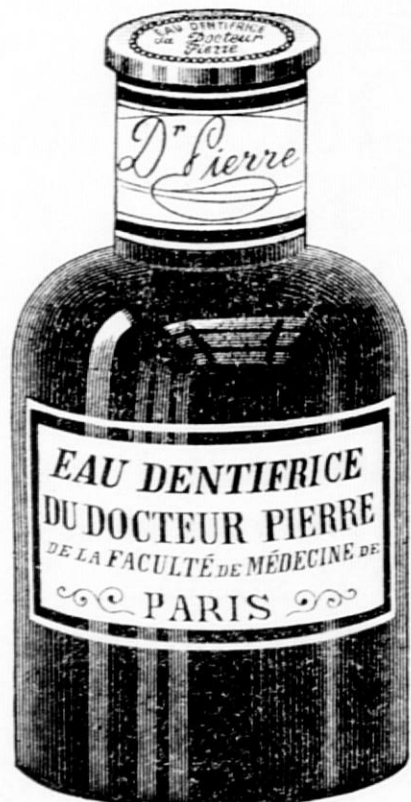
Fernolendt crème za
naravno usnje.
Dobiva se povsod.

C. kr. priv.
tovarna ust. l. 1832
na Dunaji.

Tovarniška zaloga:
Dunaj, l., Schulerstrasse 21.
Radi mnogih posnemanj brez vrednosti
pazi naj se natančno na moje ime
St. Fernolendt.

GRAND PRIX
Pariška svetovna razstava 1900.

Svetovnoslavna ustna voda.
Dobiva se povsod. (231—8)

Tovarna pečij

in raznih prstenih izdelkov

Alojzije Večaj

v Ljubljani, Trnovo, Opekar-
ska cesta, Veliki Stradon 9

priporoča vsem zidar-
skim mojstrom in stav-
benikom svojo veliko
zalogo

najmodernejših pre-
šanih ter barvanih
prstenih

pečij

in najtrpežnejših
štedilnih ognjišč

lastnega izdelka, in
sicer rujavih, zelenih,
modrih, sivih, belih,
romanih itd., po naj-
nižjih cenah.

Ceniki brezplačno in pošt-
nine prosto. (16—8)

Kuksnih deležev

Šentjanske premogovne združbe na Dolenjskem
(Johannesthaler Kohlgewerkschaft)

po K 120.—

prosto vsakršnih prepisnih pristojbin, je še nekaj dobiti.

Pristopnice in druga pojasnila iz prijaznosti pri

„Splošnem kreditnem društvu“ v Ljubljani

Gospodske ulice šte. 7. (411—4)

Naznanilo.

Naznanim častitemu občinstvu in svojim
cenj. naročnikom, da sem preskrbel čisto

nove črke

zlate in srebrne ter izdelajem napise
na trakove po jako nizkih cenah in sicer
veliko boljše kakor tiskane, ki jih izdelu-
jejo tiskarne in knjigovodnice, poleg tega
pa še trikrat ceneje. (3134—18)

Tako imam tudi veliko zalogo suhih

vencev

ter izdelujem tudi sveže po zelo nizkih
cenah, kakor tudi vse v mojo stroko spa-
dajoče predmete.

Cenik za l. 1903 se dobi brezplačno.

Za obilno naročbo se priporoča
z odličnim spoštovanjem

Alojzije Korsika

umetni in trgovski vrtnar v Ljubljani.

„ANDROPOGON“

(Iznajditelj P. Herrmann, Zgornja Poljskava)

je najboljša, vsa pričakovanja prekaša-
joča sredstvo za rast las, katero ni
nikako sleparstvo, ampak skozi leta z
nenavadnimi vspehi izkušena in zjam-
čena neškodljiva tekočina, ki zabrani
izpadanje las in odstrani pra-
haje.

Značilno je, da se pri pravilni rabi
že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast
las, kakor tudi brade, in imajo novo zrasi
lasje pri osivelih zopet svojo nekdanjo
naravno barvo. — Mnogoštevilna prizna-
nja. Cena steklenice 3 K.

Dobi se v vseh mestih in večjih kra-
jih dežele.

Glavna zaloga in razpošiljatev
v Ljubljani pri gospodu

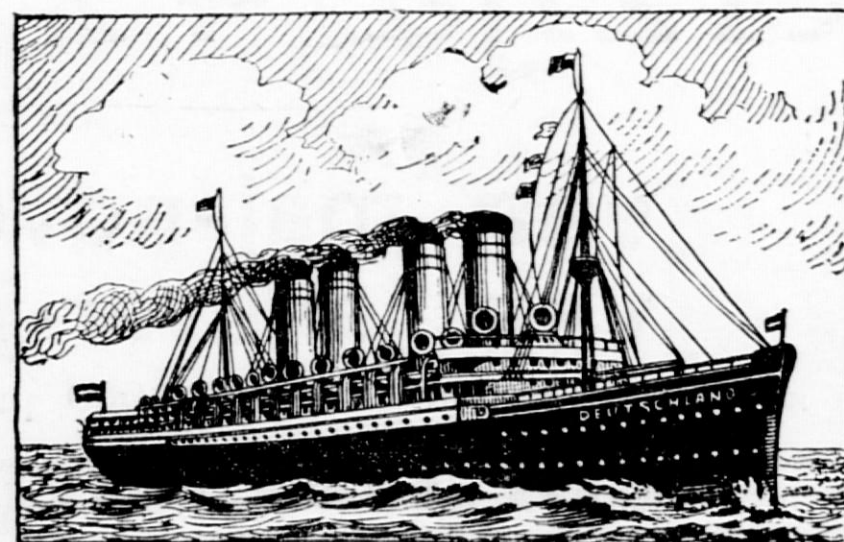
Váso Petričič-u.

V zalogi imata tudi gg. E. Mahr
in U. pl. Trnkoczy v Ljubljani
in g. A. Rant v Kranju. Dobiva
se tudi v Novem mestu v le-
karni pri „Angelju“.
Preprodajalci popust. (213—5)

Največja in najstarejša parobrodna družba na svetu poseduje 279 parnikov.

Najvarnejše, najhitreje in največje vrste velikanskih parnikov, ki
samo vozijo potnike in cesarsko pošto

iz Hamburga v Novi-York so

	m dolg
»Deutschland«	212
»Auguste Victoria«	168
»Moltke«	160
»Pennsylvania«	171
»Graf Waldersee«	170
»Palatia«	140
»Batavia«	152
»Bulgaria«	152
»Fürst Bismarck«	200
»Columbia«	140
»Blücher«	160
»Pretoria«	170
»Patricia«	171
»Phoenicia«	140
»Belgravia«	152
»Armenia«	170

Hamburg-Nowi-York le 6 dni.

Vezne karte po predpisanih najnižjih cenah prodaja ter daje pojas-
nila točno in brezplačno

oblastveno potrjena agentura (2758—16)

Hamburg-Amerika Linie

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 31

takoj na desno od južnega kolodvora, ob progi električne železnice.

Otročji voziček

lep, bel, z gumi-kolesi, se
proda. (533-1)

Naslov v upravnistvu »Sl. Nar.«.

Rud. Kirbisch-a slaščičarna
v Ljubljani, Kongresni trg

priporoča (3246—10)

vsak dan sveže

pustne krofe.

Naročila na zunan se izvršujejo točno.

Hiša

z gostilno in mesarijo

se prodaja v večjem mestu na
Spod. Štajerskem. Pri hiši, ki
nese na leto 1100 K najemnine za
stanovanja, je hlev, gostilniški vrt in
vrt za zelenjavo. Mesnica je v naj-
živahnejši ulici ter se lahko kolje po
10 in več govedi na mesec. Cena
vsemu skupaj je primeroma prav
nizka.

Poizvedbe daje upravnistvo »Slo-
venskega Naroda«. (468—2)

100 milijonov razglednic

najokusnejših, najlepših in najnovejših ti-
skanih v zlatu in sivi kakor: velikonočne,
pokrajinske, cvetlične, umetniške, genre,
voščilne in godovne razglednice, 100 ko-
madov sortiranih 3 K 60 v. Pri odvetju
800 komadov 9 K. Vsak naročnik dobi
še po vrhu zastoj krasno mapo pisem-
skega papirja s kuverti. Razpošilja se po
povzetju. — Po 50 komadov se razpošilja
le, ako se naročnina 2 K 20 v. naprej po-
šlje in sicer franko. (423—2)

Razpošiljalna tvrdka Ebersson

Dunaj XX/I, poštni predal.

Jzšla je knjižica

Cerkvene pristojbine

(štolnina) 321-7

za Štajersko, Koroško in Kranjsko.

Cena 24 vin.

Založil in prodaja

Rok Drogenik

v Ljubljani

Florijanske ulice št. 33.

4 pari čevljev

K 5-60

se oddajo le vsled nakupa velikih množin
za to nizko ceno. 1 par čevljev za gospode,
1 par za dame za zavezovati; nadalje po
1 par modnih čevljev za gospode in dame,
najnovjše fačone praktične za vsak letni
čas. Vsi ti štiri pari z močno zbitimi pod-
platki K 5.60. Vsak naročnik dobi 1 par pi-
sanih copat zastoj. Pri naročilu zadostuje
dolgot. Pošilja se s povzetjem. Zamen-
jatev dovoljena. (247—5)

Schuhexport Ebersson
Dunaj XX/I. Poštni predal 560.

Dr. Friderika Lengiel-a

Brezov balzam.

Že sam rastlinski
sok, kateri teče iz breze,
ako se navrti njeno
debelo, je od pamtveka
znan kot najizvrstnejše
lepotilo; ako se pa ta
sok, po predpisu izu-
mitelja pripravi kemič-
nim potem kot balzam,
zadobi pa čudovit uč-
nek.

Ako se namaže zvečer z njim obraz ali
drugi deli polti ločijo se že drugi dan na-
zalne luskinje od polti, ki postane vsled
tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgledi na obrazu nastale
gube in kozave pike ter mu daje mladostno
barvo; polti podeljuje beloto, nežnost in
čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost,
ogerce, nosno rudečico, zajedce in druge ne-
snažnosti na polti. — Cena vrču z navodom
vred gl. 1'50. (828—23)

Dr. Friderika Lengiel-a

BENZOE-MILO

Najmilejše in najdobrodejše milo, za
kožo nalašč pripravljeno, 1 komad 60 kr.
Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkoczy-ja
lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Pošta
naročila vzprejema W. Henn, Dunaj, X.

FR. P. ZAJEC
Ljubljana
Stari trg št. 28
urar, trgovec z zlat-
nino in srebrnino in z
vsemi optičnimi
predmeti.
Nikelnasta remontoar
ura od gl. 1-20.
Srebrna cilind. rem.
ura od gl. 4-10.
Ceniki zastoj in franko.

MODERCE

natančno po životni meri za vsako starost,
za vsaki život in v vsaki facon!

Henrik Kenda
v Ljubljani, Glavni trg 17.

Važno! Za Važno!
gospodinje, trgovce in živinorejce.
Najboljša in najcenejša posrežba
za droge, kemikalije, zelišča, cvetja,
korenine itd. tud po Kneippu, ustne
vode in zobni prašek, ribje olje, re-
diline in posipalne moke za otroke,
dišave, mila in spluh vse toaletne
predmete **fotografične aparate**
in potrebščine, kirurški obve-
zila vsake vrste, sredstva za desin-
fekcije, vosek in paste za tla itd. —
Velika zaloga najfinjšega ruma in
konjaka. — Zaloga svežih mi-
neralnih vod in solij za kopel.
Oblastv. konces. oddaja strupov.
Za živinorejce
posebno priporočljivo: grenka sol,
dvojna sol, soliter, encjan, kolmož,
krmilno apno itd. — Vnanja naročila
se izvršujejo točno in solidno.
— Drogerija —
Anton Kanc
Ljubljana, Šelenburgove ulice 3.

Klobuke
najnovejše facone
priporočila po najnižji ceni
Blaž Jesenko
Ljubljana, Stari trg 11.

Anton Presker
krojač in dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov
Ljubljana, Sv. Petra cesta 16
priporočila svojo veliko zalogo
gotovih
oblek za
gospode in
dečke,
jopice in
plaščev
za gospe,
nepre-
močljivih
havelokov
i. t. d.
Obleke po meri se po najnovejših
uzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rezervni fond: 25.000.000 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 75.000.000 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vseskozi slovensko-narodno upravo.
(28-21)
Vsa pojasnila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančnej hiši
v Gospodskih ulicah št. 12.
Zavaruje poslopja in premičnine proti
požarnim škodam po najnižjih cenah
Škode cenjuje takoj in najkulantneje
Uživa najboljši sloves, koder posluje
Dovoljuje iz čistega dobička izdatne
podpore v narodne in občnkoristne
namene.

Za moravsko deželno zavarovalnico

(živlensko, rentno in ljudsko zavarovanje) se iščejo (503-1)
generalni zastopniki

in agentje pod zelo ugodnimi pogoji Zavarovalnica se upravlja pod višjim nadzorstvom
deželnega zbora in pod višjim vodstvom deželnega odbora mejne grofije Moravske
Varnost zavoda je v celoti njegovega značaja kot deželni zavod brezdomna.
Obširne ponudbe na filijalko Dunaj, II. Obere Donaustrasse 101.

Kaj pomenja ime?

Pri šivalnih strojih prav mnogo, sicer bi se naši
konkurenti ne prizadevali toliko posluževati imena

Dobro ime ima dober sloves in sloves Singerjevih
izdelkov, kar se tiče zanesljivosti in dobrote obstoji že nad
50 let.

Pristni izvirni Singer-jevi šivalni stroji
se dobivajo le v naši zalogi. (513)

Singer & Comp.
delniška družba za izdelovanje šivalnih strojev.
Ljubljana, Sv. Petra cesta 4.
Nad 3000 podružnic.

Na tisoče zdravnikov v tu- in inozemstvu so preskusili ter priporočajo
Lovacrin - vodo za lase
pri gologlavosti, pri pomanjkljivi rasti brade, pri slabi rasti las
pri damah, pri izpadanju las in pri prhljajih.

To naznanilo je za vsakogar, tako za dame kakor za gospode, ki so doslej brez uspeha uporabljali druga nešte-
vilna sredstva za rastenje las, jako važno. Zdržim se seveda vsake razsode o drugih sredstvih, ali to vam
morem določeno zagotoviti, da je „LOVACRIN“ najuspešnejše sredstvo. Ono se vedno izgotavlja po slavno-
znanem receptu in mi vsak dan prinese na stotine priznanj. V malo dneh po prvem namazanju začnete lasje
rasti in to se nadaljuje, dokler se ne doseže zdrava in polna rast močno zakoreninjenih, naravnih las. Razven
tega ne grede več z glavo lasje, ki so rasti valod uporabe „LOVACRINA“. Mogoče bi vsako stran tega ču-
snika izpolniti s izpričevanji, ki sem jih prejel tokom zadnjih 6 mesecev.
„LOVACRIN“ učinkuje v tako kratkem času, kakor si le moremo zaleteti. Fini mih majhnih, toda krepko
vraščanih las se najpoprej prikaže, ki se razvijajo potem s tisto močjo kakor pri mladem zdravem človeku.
„LOVACRIN“ uporablja osebe vseh družinskih slojev, obojega spola in vsake starosti. Veliko
izmed slovitih oseb sedanjega časa so ga uporabili z uspehom.
„LOVACRIN“ preprečuje izpadanje las, odpravlja prhljaje, daje pred časom osivelim lasem zopet iz-
virno naravno barvo, blaži srbenje ter pospešuje rast obrvi, trepalnic, brkov in brade, kakor tudi rast las
na goli glavi.
Cena velike steklenice „LOVACRINA“, ki zadostja za več mesecev, 5 K, 2 steklenice 12 K, 6 steklenic
30 K. Pošilja proti poštenu povzetju ali če se denar naprej pošlje, evropsko skadišče:
M. Feith, Dunaj VI. Mariabilderstrasse 45.
Zalogo v Ljubljani imajo: (514)
Anton Kanc, drogerija; Edvard Mahr, židovske ulice;
lekarna pri zlatem jelenu.

higijenične pljuvalnike

prodajata najcenejša
Karol Kavšek-a naslednika
Schneider & Verovšek
Ljubljana, Dunajska cesta št. 16.

C. kr. priv. tovarna za cement
Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah
priporočila svoj priznani izvršeni **Portland-cement** v vedno
jedenakomerni vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene pred-
dpise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkritjujoč dobroti, kakor
tudi svoje priznane izvrstno apno.
Priporočila in spričevala
raznih uradov in najsvetovitejših tvrdk so na razpolago.
Centralni urad: (2809-18)
Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Razpis.

Za zgradbo dvorazredne ljudske šole na Brdu
pri Lukovici

se razpisujejo naslednja dela:

1. Zidarska	cenjena K	15.847 —
2. Kamnoseška	»	1.714.02
3. Tesarska	»	4.757.79
4. Mizarska	»	1.733 —
5. Ključavničarska	»	3.167.12
6. Kleparska	»	750.91
7. Pleškarska	»	439.12
8. Slikarska	»	90.49
9. Lončarska	»	498 —
10. Steklarska	»	371.55

ki se bodo oddajale ali posameznim, ali skupno jednemu podizetniku po
manjšalni dražbi dne 16. marca t. l. dopoldne na Brdu, ali po
pismeni, ali ustmeni ponudbi proti 5% varščini. Načrti s proračunom so
na vpogled v župnišču na Brdu. (510-1)

Založena 1847. Založena 1847.
Tovarna pohištva J.J. NAGLAS
v Ljubljani
Zaloga in pisarna: Turjaški trg št. 7
Tovarna s stroji: Trnovski pristan št. 8-10
priporočila po najnižji ceni:
oprave za spalne sobe, oprave za
jedilne sobe, oprave za salone,
žimnate modroce, modroce na
peresih, otroške vozičke, za-
store, preproge itd.

Konverzija 4.2% skupnih rent.

Konvertujejo se:
vsaj maj-novembrova renta,
vsaj januar-julijeva renta
kakor tudi ona na ime se glaseča in znesek gl. 20.000 presegajoča

februvar-avgustova renta.

Konvertiralo se bode s prekolokovanjem vseh dosedanjih komadov na kronsko veljavo v na 4% se glaseče titre in
traja 4.2% obrestovanje še do 1. maja, oziroma 1. julija ali 1. avgusta t. l.
Priglasitve za enkrat niso potrebne; le posestniki zgoraj označenih vrst rent, ki želijo povračilo kapitala, morajo
to naznaniti do 27. februarja t. l.
Podpisani prevzemam svoječasno kolekovanje brez vsake provizije in stroškov ter sprejemam v to
svrhu že sedaj titre.

J. C. MAYER
banka in menjalnica v Ljubljani. (504-2)

Največja zaloga navadnih do najfinjših otroških vozičkov in navadne do najfinjše žime.

M. Pakič
v Ljubljani.
Neznanim naročnikom se pošilja s povzetjem.

Zahtevajte pravo
Ciril-Methodovo
kavino primes
katero priporoča domača I. jugoslov. tovarna za kavine surogate v Ljubljani.
Zahtevajte jo povsod!!

Krasno izbero
konfekcije
za dame in deklice
kakor tudi
manufakturno blago
perilo
vsakovrstne preproge
i t. d.
priporoča
Anton Schuster
Ljubljana
Špitalske ulice šte. 7.

Solidno blago. - Nizke cene.

!Predpust 1903!

Mišne novosti
blaga
za plesne veselice
priporoča
Alojzij Persché
Pred škofijo 21.

!Predpust 1903!

Pod trančo št. 2.

Klobuke

cilindre, čepice
in slamnike
v najnovejših faconah in
v veliki izbiri
priporoča
Ivan Soklič
Pod trančo št. 2.

Postaja elektr. železnice.

Plüss-Stauffer-jev klej
v toboletih in steklenicah
večkrat odlikovan s slatimi in srebrnimi
svetinjami, s katerim se lahko slepijo
zlomljene stvari, ima na prodaj
Kellmann v Ljubljani. (74-4)

Učenec
se sprejme v tukajšnje trgovino s
špacerijskim blagom (450-3)
Kje? pove upravništvo „Sl. Nar.“

Epilepsija.
Kdor trpi na padavi bolezni, krču ali
drugih nervoznih boleznih, naj zahteva bro-
šuro o tem. Dobiva se brezplačno in
poštne prosto v **Schwaben-Apo-
theke, Frankfurt a./M.** (2135-25)

Št. 547. (520-1)

Razglas.

Pri prvem obnem zboru „Prve dolenske posojilnice v Metliki“, registrovane zadrge z neomejenim poroštvom, dne 16. februarja 1903. leta se je računski sklep z bilanco za sedemindvajseto gospodarsko leto 1902 sledeče potrdil:

A. Bilanca.

I metje		Znesek	Dolgov		Znesek
		K h			K h
1	Gotovine konec leta 1902	12885 92	1	594 deležev po 36 kron	21384 —
2	Vrednost dveh srečk	53 —	2	Rezervni zaklad	60000 —
3	Vrednost drž. papirjev in naložen denar	92772 91	3	Hranilne vloge	1388713 63
4	Posojila na posestva po 5%	267478 92	4	Za leto 1903 sprejete obresti	8069 07
5	" " " 5 1/2%	821181 35	5	Čisti dobiček	2970 —
6	" " " 5%	96202 66			
7	" " " 5 1/2%	131768 99			
8	Zaostale obresti	25089 95			
9	Vrednost zemljišč v Buljarcih	8000 —			
10	" " " Črnomlju	9500 —			
11	" " hiše št. 15 v Metliki	16000 —			
12	Inventar	200 —			
Skupaj		1481126 70	Skupaj		1481126 70

B. Denarni promet.

Dohodki		Znesek	Izdatki		Znesek
		K h			K h
1	Gotovine konec leta 1901	55136 74	1	Nazaj plačani deleži	540 —
2	Vplačani deleži	468 —	2	" plačane hranilne vloge	458058 41
3	Hranilne vloge	568449 24	3	" obresti	2624 90
4	Nazaj plačana posojila	563714 28	4	Dovoljena posojila	774936 35
5	Vplačane obresti	73929 19	5	Razni izdatki	1397 31
6	Razni dohodki	2185 86	6	Upravni strški	2893 66
			7	Za dobrodelne namene	778 —
			8	Razni davki	6452 02
			9	Dobička društvenikom	3409 74
			10	Gotovine konec leta 1902	12885 92
Skupaj		1263876 81	Skupaj		1263876 31

V tekočem letu je bil ta le promet;

Vseh dohodkov je bilo 1263.876 K 31 h.
" izdatkov pa 1.263.876 " 31 "

Torej skupni denarni promet 2.527.752 K 62 h.

Zadruga obstala je konec leta 1902. iz 347 društvenikov, izstopilo jih je 6 in pristopilo jih je 11. Društvenih deležev bilo je konec leta 1902. 594, nazaj plačanih je bilo 15 in vplačanih 13. To se p. n. gg. društvenikom objavi z dostavkom, da je račun in bilanca v občinski pisarni v Metliki od danes naprej pa do 4. marca t. l. vsakomur na vpogled.

Ravnateljstvo I. dolenske posojilnice v Metliki
dne 16. februarja 1903

Otmarm Sturm l. r., Leop. Gangl l. r., Ant. Rajmer l. r., Franc Jutraž l. r., Leop. Fleischman l. r.,
blagajnik. ravnatelj. kontrolor. odbornik. odbornik.

Za posestnike 4·2% obveznic skupnega državnega dolga.

Vsled razglašanja c. kr. finančnega ministrstva z dne 18. februarja 1903 se v naslednjem imenovane vrste skupnega državnega dolga (papirna in srebrna renta) pozivajo k zamenj:

a) Vse na prinosnika ali na ime se glaseče obveznice skupnega državnega dolga, katerih obresti se plačujejo v kovanem denarju dne 1. januarja ali 1. julija;

b) vse na prinosnika ali na ime se glaseče obveznice skupnega državnega dolga, katerih obresti se plačujejo v papirju dne 1. maja in 1. novembra;

c) izmej obveznic skupnega državnega dolga, katerih obresti se plačujejo v papirju in sicer dne 1. februarja in 1. avgusta le one, ki so se do dne, ko je izšel ta razglas, glasile na ime, če znaša njih imenska vrednost več nego 20.000 gld.

Omenjeni razglas se ne tiče v naslednjem imenovanih 4·2% obveznic skupnega državnega dolga:

a) vseh na prinosnika ali ime se glasečih obveznic srebrne rente, katerih obresti se plačujejo dne 1. aprila in 1. oktobra; dalje

b) vseh na prinosnika glasečih se obveznic papirne rente, katerih obresti se plačujejo dne 1. februarja in 1. avgusta;

c) onih na ime se glasečih obveznic, katerih obresti se plačujejo v slednje imenovanih rokih, če znaša njih imenska vrednost manj ali baš 20.000 gld.

Posestnike obveznic, ki se konvertujejo, prosimo, da nam za sedaj javijo, koliko skupne rente posedajo, za kar dobi vsakdo potrebne prigrasnice brezplačno pri naši blagajni; posamezne komade izročiti nam je pozneje, da iste kolekujemo.

Da so zamenjavo dosedanjih 4·2% obveznic v 4% sprejeli, velja glasom zakona z dne 16. februarja t. l. o vseh onih posestnikih obveznic, ki ne zahtevajo do vstevši 27. februarja t. l. pri označenih prigrasovališčih, da se jim kapital povrne.

Pripomnimo izrecno, da izvršujemo vse posle, ki se nanašajo na svoječasno kolekovanje,

(493-3)

brez kaci h troškov.

„Ljubljanska kreditna banka“
Ljubljana

od c. kr. finančnega ministrstva imenovano prigrasovališče za konverzijo 4·2% obveznic skupnega državnega dolga.

Mehanik Ivan Škerl
stanuje samo
Opekarska cesta št. 38.
šivalni stroji po najnižji ceni.
Blekke in v to stroko spadajoča po-
pravila izvršuje dobro in ceno.
Pneumatik gld. 4-50.

A. KUNST
Ljubljana
Židovske ulice 4.
Velika zaloga obuval
lastnega izdelka za dame, gospode
in otroke je vedno na izbero.
Vsakršna naročila izvršujejo se to-
čno in po nizki ceni. Vse mere se
shranjujejo in razmenujejo. -- Pri
zunanjih naročilih blagovoli naj se
vzorec vposlati.

Ign. Fasching-a vdove
ključavničarstvo
Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)
priporoča svojo bogato zalogo
štedilnih ognjišč
najpriprostejših kakor tudi najfinjših,
z žolce medjo ali mesingom montira
nih za obklade z pečnicami ali kahlami.
Popravljanja hitro in po ceni. Vnanja
naročila se hitro izvršd.

Alojzij Kraczmer
prodaja in izposojevalnica
glasovirjev in harmonijev
Ljubljana Sv. Petra cesta 6.
Največja
zaloga
glasbenega
orodja.
Lastna delavnica
za popravljanje.
Zastopnik c. kr. dvornega in komor-
nega tovarnarja /glasovirjev:
L. Bösendorfer.
Ubiralec glasovir-
jev v glasbenih
zavodih „Glasbena
Matica“ in
„Filharmonično
društvo“ v Ljubljani

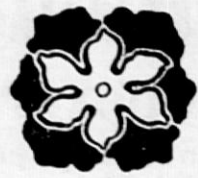

Ostanki
za polovico cene
Sukneno blago
za moške obleke
po najugodnejši ceni
priporoča
R. Miklauc
Ljubljana
Špitalske ulice šte. 5.

Najnižje cene. Največji izbor.

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mostni trg.

K. C. POPOFF
MOSKVA
c. kr. dvornih zalagateljev.
Najfinije blago. Najfinije blago.

Varstv. znamka postavno zavarovana.

Pisarna: Dunaj, VII/2, Breitengasse 9.

Na drobno se dobiva v vseh zadetnih finejših trgovinah v originalnih zavitkih. 2663-9)

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Knezovi hiši, na Marije Terezije cesti št. 1

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure: razen nedelj in praznikov vsak dan od 8.—12. ure dopoldne. (304—27)

Poštnega hranilničnega urada št. 828.406. Telefon št. 57.

Prednaznanilo

k otvoritvi nove trgovine

F. M. Netschek-a

c. kr. dvornega založnika

v Ljubljani, Glavni trg št. 5.

Usojam si p. n. občinstvu na Glavnem trgu v Ljubljani in okolici naznaniti, da bom otvoril začetkom marca na Glavnem tugu št. 5 veliko trgovino.

Usojam si tudi naznaniti, da bom imel izdelane obleke za gospode in dečke, kakor tudi po meri najlepše izdelane na Dunaju ter najmodernejšo konfekcijo za damo, dalje svilene in žametne bluze, sukno in batist, srajce za gospode, kravate, naprsnike in klobuke najfinjšega izdelka, kakor n. pr. od svetovne firme P. & C. Habig, c. kr. dvorni založnik na Dunaju.

Moje prizadevanje bode, da ustrežem svojim p. n. odjemalcem z najnovejšim, najboljšim in najsolidnejšim blagom in prosim, da ohranijo dosedanje zaupanje do mene tudi nadalje.

Vsled velike množine nakupa bom blago prodajal po čuda nizki ceni. Ker sem otvoril novo trgovino, mi bode mogoče dosedanje trgovino štirikrat povečati, kar mi dosedaj ni bilo mogoče vsled pomanjkanja prostora. Priporočam nadalje p. n. občinstvu poleg moje glavne trgovine še nadalje obstoječo podružnico na Resljevi cesti št. 3.

S spoštovanjem

Oroslav Bernatović,
poslovodja.

(499—1)

„Tonhalle“ filharmoničnega društva.

V nedeljo, dné 8. marca 1903

dopoludne ob pol 12. uri

KONCERT

orkestra berlinskih glasbenikov

(70 umetnikov).

Dirigent:

Rihard Strauss.

Program:

Ouvertura k žaloigri „Egmont“ spisal Goethe L. v. Beethoven.
Ouvertura „Entre Acte iz Messidor“ Alfred Bruneau.
Predigra k „Die Meistersinger von Nürnberg“ Rihard Wagner.
„Iz Italije“, simfonična fantazija, op. 16 Rihard Strauss.
Na Campagni (Andante).
Na rimskih razvalinah (Allegro molte con brio).
Na obali Sorrenta (Andantino).
Napolitansko narodno življenje (Allegro molto).

Sedeži po K 7.—, 6.—, 5.—, 4.— in 3.—; stojišča po K 2.—; dijaške vstopnice po K 1-50 pri

Otonu Fischer-ju, trgovina z muzikalijami, Ljubljana, „Tonhalle“, (477—2)
in isti dan dopoldne pri blagajni.

VABILO

plesnemu venčku

kateri bode

pustno nedeljo, 22. februarja

v Koslerjevi zimski pivovarni.

Vsak cenjeni gost dobi pri blagajni eno številko, katere bode veljala pri srečanju na dva dobitka, eden za dame in eden za gospode. (Za gospode srebrna ura, za dame zlat prstan.)

Konfeti-corso.

Začetek ob 4. uri popoldne.

Vstopnina 40 vin. za osebo.

K najobilnejšemu obisku najviljudneje vabi z odličnim spoštovanjem

Marija Erbežnik

(539)

restavrantinja.

Kogar nadleguje kašelj
naj poskusi kašelj ubla-
žujoče in veleokusne
Kaiser-jeve

prsne bonbone.

2740

notarsko overovljenih
spricval jamel za go-
stov vspeh pri kašlju, hri-
pavosti, kašlju in zasliženju.
Mestu teh ponujano naj se zavrne!

Zavoj 20 in 40 vin. (2560—17)

Zalogo imajo: V orlovi lekarni poleg že-
leznega mostu v Ljubljani, v dež. lekarni
pri Mariji Pomagaj Milana Leusfega v Ljub-
ljani in pri Ubaldupl. Trnkóczyju v Ljubljani.
V Novem mestu v lekarni S. pl. Sladovič.

arst. znamka: Sidro.

Liniment Caps. Comp.

iz Richterjeve lekarne v Pragi

priznana izborna, bolečine tola-
žeče mazilo; po 80 h., K 140 in
K 2— se dobiva v vseh lekarnah.
Pri nakupu tega splošno priljub-
ljenega domačega zdravila naj se
jemljejo le originalne steklenice
v zaklepnihah z našo varstveno
znamko „sidro“ iz Richterjeve
lekarni, potem je vsakdo prepričan,
da je da je dobil originalni
izdelek. (2411—21)

Richterjeva lekar-
na pri zlatem levu
v Pragi, I., Eliščina c. 5.

Prešernove * * * poezije

v novi popolni izdaji z življenjepisom, literarno-
spodobnostmi, kritiki in estetično oceno. —
Uredil A. Aškerc. — Elzevir-izdaja (rudeče
tiskanje 3 zlato obzobje) 3 H, po pošti 3 H 20 h.
Založništvo L. Schwentner v Ljubljani. (1892-87)

Prasko domače mazilo

iz lekarne

B. FRAGNER-ja v Pragi

je staro, najprej v Pragi rabljeno domače
zdravilo, katero ohrani rane čiste in va-
ruje vnetja in bolečine manjša ter hladi.
V puščah a 35 kr. in 25 kr., po pošti 6 kr.
več. Razpošilja se vsak dan.

Ako se vpošlje naprej gl. 158, se pošljejo
4/1 pušice, ali za gl. 168 6/2 pušice, ali
za gl. 230 6/1 pušice, ali za gl. 248 9/2
pušice franco na vse postaje avstro-ogrske
monarhije.

Glavna zaloga:

B. FRAGNER, c. in. kr. dvorni dobavitelj

lekarna „pri črnem orlu“

K. Praga

Malá strana, ogel Nerudove ulice 203.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske.

V Ljubljani se dobiva pri gospodih lekar-
jih: G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Mar-
a detschlager, J. Mayr. 14-26

Denarna posojila

izposluje pod jako ugodnimi pogoji in v najkrajšem času

Vinko Jurca v Kranju št. 148.

Ustanovljeno leta 1832.

Priznano najboljšo

oljnate barve

zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurenco
po finosti, ki omogočajo z jako majhno množino pobarvati
veliko površino, razpošilja po nizkih cenah

Adolf Hauptmann v Ljubljani

tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja.

Električni obrat. (413—3)

Ilustrovani ceniki so dobé brezplačno.

Pisarna

c. kr. priv. zavarovalne družbe

„avstrijski Feniks“

in občne zavarovalne družbe

„Providentia“

je od 7. svečana 1903

v novi hiši gospoda Čudna

(366—3)

Sodnijske ulice št. 6

nasproti glavnemu vходу justične palače.

Častiti gg. ženini in neveste.

Priporočam svojo bogato zalogo in naznanjam,
da sem prodajalno preuredil, ponovil in povečal,
in prodajam po jako nizkih cenah vse najprimer-
nejše reči in sicer:

Žepne ure, osebno v Švici nakupljene, stenske
(Pendel) ure z novim, na zvon donečim bitjem,

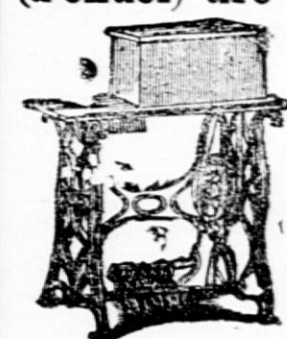
veržice vse vrste, prstane, broške, uhane
i. t. d. Šivalne stroje, nove vrste „Singer“
za domačo rabo, prav poceni, in tudi za
vezenje. Namizno opravo (Bestek) iz China
in pravega srebra.

Se priporočam za mnogobrojni obisk

(42—14)

Fran Čuden

urar in trgovec na Mestnem trgu.

Advokat

dr. Alojzij Kokalj

vljudno naznanja, da je otvoril

svojo pisarno

v Ljubljani

Kolodvorske ulice št. 12

(Budovernikova hiša).

(385—3)